

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU ŻYWIECKIEGO
ZA LATA 2020-2021**

ZLECENIODAWCA:

POWIAT ŻYWIECKI - STAROSTWO POWIATOWE W ŻYWCU

ul. Krasińskiego 13, 34-300 Żywiec
tel.: 33 861 24 24, faks: 33 861 46 23
mail: starostwo@zywiec.powiat.pl, www.starostwo.zywiec.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3 43-330 Heczmarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak,
Sebastian Kulikowski

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

- 1 Starostwo Powiatowe w Żywcu,
- 2 Urząd Gminy Czernichów,
- 3 Urząd Gminy Gilowice,
- 4 Urząd Gminy Jeleśnia,
- 5 Urząd Gminy Koszarawa,
- 6 Urząd Gminy Lipowa,
- 7 Urząd Gminy Łękawica,
- 8 Urząd Gminy Łodygowice,
- 9 Urząd Gminy Milówka,
- 10 Urząd Gminy Radziechowy - Wieprz,
- 11 Urząd Gminy Rajcza,
- 12 Urząd Gminy Ślemień,
- 13 Urząd Gminy Świnna,
- 14 Urząd Gminy Ujsoły,
- 15 Urząd Gminy Węgierska Górka,
- 16 Urząd Miasta Żywiec,
- 17 Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu,
- 18 Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,

- 19 Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- 20 Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach,
- 21 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej,
- 22 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, Delegatura w Bielsku – Białej,
- 23 Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie,
- 24 Nadleśnictwo Jeleśnia,
- 25 Nadleśnictwo Ujsoły,
- 26 Nadleśnictwo Węgierska Górska
- 27 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- 28 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach Oddział Biura Parków w Żywcu,
- 29 Tauron Dystrybucję S.A. Oddział w Bielsku – Białej,
- 30 Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie,
- 31 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	6
1.1.	Podstawa opracowania	6
2.	Ogólna charakterystyka powiatu żywieckiego	8
3.	Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego	9
4.	Cele i kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2020 - 2021	11
4.1.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	11
4.1.2	Ochrona przed hałasem	24
4.1.3	Pola elektromagnetyczne	29
4.1.4	Gospodarowanie wodami	31
4.1.5	Gospodarka wodno-ściekowa	34
4.1.6	Gospodarowanie zasobami geologicznymi	39
4.1.7	Ochrona gleb	41
4.1.8	Gospodarowanie odpadami	44
4.1.9	Zasoby przyrodnicze w tym leśne	46
4.1.10	Zagrożenia poważnymi awariami	52
5.	Koszty poniesione na realizację zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2020-2021	55
6.	Ocena stopnia realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu Żywieckiego według wskaźników	57
7.	Podsumowanie	62

SPIS TABEL

Tabela 1 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony klimatu w okresie 2020-2021	11
Tabela 2 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	18
Tabela 5 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	24
Tabela 6 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	26
Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	29
Tabela 10 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> pól elektromagnetycznych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	29
Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	31
Tabela 11 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	31
Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	34
Tabela 16 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	39

Tabela 17 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	40
Tabela 19 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	41
Tabela 20 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	41
Tabela 22 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	44
Tabela 23 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	44
Tabela 24 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie zasobów przyrodniczych w tym leśnych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021.....	46
Tabela 25 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie zasobów przyrodniczych w tym leśnych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021	47
Tabela 27 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021.....	52
Tabela 28 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ MONITOROWANYCH</u> w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021.....	53

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Lokalizacja poszczególnych gmin powiatu żywieckiego.....	8

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisów art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz.1973 z późn. zm.), Starosta Żywiecki zlecił opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego”, który został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Żywieckiego Nr XXXVI/341/2018 z dnia 19 marca 2018r.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Niniejszy dokument stanowi Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” za lata 2020-2021, zawiera on:

- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w POŚ,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

W dalszej części dokumentu wprowadzono skróty "Program..." i „Raport...”

Przy opracowywaniu niniejszego „Raportu...” wykorzystano materiały i informacje świadczące o stanie środowiska naturalnego na terenie powiatu żywieckiego, były to głównie dane udostępnione przez jednostki oraz zebrane samodzielnie przez Wykonawcę Raportu z takich instytucji jak:

- 1 Starostwo Powiatowe w Żywcu,
- 2 Urząd Gminy Czernichów,
- 3 Urząd Gminy Gilowice,
- 4 Urząd Gminy Jeleśnia,
- 5 Urząd Gminy Koszarawa,
- 6 Urząd Gminy Lipowa,
- 7 Urząd Gminy Łękawica,
- 8 Urząd Gminy Łodygowice,
- 9 Urząd Gminy Milówka,
- 10 Urząd Gminy Radziechowy - Wieprz,
- 11 Urząd Gminy Rajcza,
- 12 Urząd Gminy Ślemień,
- 13 Urząd Gminy Świnna,
- 14 Urząd Gminy Ujsoły,
- 15 Urząd Gminy Węgierska Górka,
- 16 Urząd Miasta Żywiec,
- 17 Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu,
- 18 Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- 19 Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- 20 Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach,

- 21 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej,
- 22 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, Delegatura w Bielsku – Białej,
- 23 Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie,
- 24 Nadleśnictwo Jeleśnia,
- 25 Nadleśnictwo Ujsoły,
- 26 Nadleśnictwo Węgierska Górka
- 27 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- 28 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach Oddział Biura Parków w Żywcu,
- 29 Tauron Dystrybucję S.A. Oddział w Bielsku – Białej,
- 30 Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie,
- 31 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach.

2. Ogólna charakterystyka powiatu żywieckiego

Powiat żywiecki położony jest w południowej części województwa śląskiego, przy granicy ze Słowacją. Graniczy on ponadto z 4 powiatami: od zachodu z powiatem cieszyńskim, od północy z powiatami bielskim i wadowickim, od wschodu z powiatem suskim, zaś od południa z Republiką Słowacką.

Powiat żywiecki tworzy Miasto Żywiec, będące ośrodkiem przemysłowo-handlowym i kulturalnym regionu oraz 14 gmin: zarówno o funkcjach turystyczno-rekreacyjnych (Czernichów, Jeleśnia, Milówka, Rajcza, Ujszoły, Węgierska Górka), jak i o charakterze rolniczym (Gilowice, Koszarawa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Radziechowy-Wieprz, Ślemień, Świnna).

Rysunek 1 Lokalizacja poszczególnych gmin powiatu żywieckiego

Źródło: www.gminy.pl

Powierzchnia powiatu żywieckiego wynosi 1 040 km². Jest on drugim, co do wielkości powierzchni powiatem województwa śląskiego, położonym w obrębie pasma Beskidu Śląskiego i Żywieckiego, co sprawia, iż jest zaliczany do grupy rejonów o bogatych walorach rekreacyjno-turystycznych.

Powiat Żywiecki, zgodnie z podziałem geograficznym wg. Kondrackiego położony jest w obrębie prowincji Karpaty i Podkarpacie podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie makroregion Beskidy Zachodnie, w obrębie kilku mezoregionów: Kotlina Żywiecka (513.46), Beskid Mały (513.47), Beskid Śląski (513.45), Beskid Żywiecki (513.51) i Beskid Makowski (513.48).

Największą rzeką przepływającą przez terytorium powiatu jest Soła - prawy dopływ Wisły o długości 89 km, rozpoczynająca się, jako połączenie kilku potoków górskich w okolicach Rajczy. Dopływami Soły na terenie powiatu żywieckiego są potoki, wzdłuż których najczęściej rozlokowały się górskie wsie.

Jednym z ważniejszych dopływów Soły jest Koszarawa, która stanowi jej prawy dopływ ze źródłem na wysokości ponad 1.000 m. n.p.m. Częste powodzie spowodowały utworzenie zespołu zapór, tzw. Kaskady Soły i czterech zbiorników: Jeziora Żywieckiego, Jeziora Międzybrodzkiego, Zbiornika Czanieckiego oraz zbiornika na górze Żar, służącego do celów energetycznych dla Elektrowni Porąbka-Żar. W granicach administracyjnych Powiatu Żywieckiego położone są dwa zbiorniki zaporowe – Tresna (Jezioro Żywieckie) i Międzybrodzkie, które wchodzi w skład 3 zbiorników w kaskadzie rzeki Soły. Jezioro Żywieckie i Jezioro Międzybrodzkie pełnią również funkcje rekreacyjne.

Na koniec 2021 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu wynosiła 54 203,26 ha, co stanowiło 52,12% jego powierzchni. Największym udziałem obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni odznaczały się gminy Czernichów, Łękawica, Lipowa, Jeleśnia, Węgierska Górka, Ujsoły i Rajcza.

Formami ochronnymi przyrody na terenie powiatu żywieckiego są: parki krajobrazowe (3), rezerwy przyrody (15), obszary Natura 2000 (5), użytki ekologiczne (5), stanowisko dokumentacyjne (1) oraz 91 pomników przyrody, które tworzą tzw. system obszarów i obiektów prawnie chronionych.

Powiat żywiecki na koniec 2021 roku liczył 151 364 mieszkańców, z czego 51,14% stanowią kobiety, a 48,86% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 1,6%. 18,7% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym, 60,6% w wieku produkcyjnym, a 20,7% w wieku poprodukcyjnym. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,2 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego (43,4 lata), oraz od średniego wieku mieszkańców całej Polski (42 lata).

W powiecie żywieckim w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 16 403 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 13 373 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 1 212 nowe podmioty, a 635 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Według danych z rejestru REGON do największych grup branżowych na terenie powiatu należą: handel hurtowy i detaliczny, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe.

Potencjał gospodarczy powiatu żywieckiego jest zróżnicowany. Dominującą rolę odgrywa GRUPA ŻYWIEC S.A. Dobrze rozwija się drobna wytwórczość, rzemiosło, usługi oraz handel. Powiat żywiecki ze względu na swe położenie u podnóża Beskidów i lokalizację na jego terenie Jeziora Żywieckiego posiada duże walory turystyczne.

3 Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego

Nadrzędnym celem "Programu ochrony środowiska dla Powiatu Żywieckiego" jest: **„Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego na terenie powiatu żywieckiego”**.

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania Programu Ochrony Środowiska w 2017 roku dokonano wyboru priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, są to głównie:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Ochrona przed hałasem
- Pola elektromagnetyczne,
- Gospodarowanie wodami
- Gospodarka wodno - ściekowa
- Gospodarowanie zasobami geologicznymi

- Ochrona gleb,
- Gospodarowanie odpadami,
- Zasoby przyrodnicze w tym leśne
- Zagrożenia poważnymi awariami.

W zakresie każdego celu sprecyzowano konkretne zadania, które pokazano w dalszej części opracowania (rozdział 4).

W poniższych zestawieniach zobrazowano jak przebiegała realizacja zadań w okresie 2020-2021.

W Programie Ochrony Środowiska na szczeblu powiatu w harmonogramach realizacji zadań wyszczególnia się dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Powiat Żywiecki, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Powiatu,
- Zadania monitorowane – realizowane na terenie powiatu, nie mniej jednak przez jednostki takie jak Gminy Powiatu Żywieckiego, WIOŚ, RDOŚ, WZD, ARIMR, a także przedsiębiorców czy mieszkańców, (Powiat nie odpowiada za realizację tych zadań),

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup dane do opracowania niniejszego Raportu nie mogą pochodzić tylko ze Starostwa Powiatowego i jego jednostek, ale także z gmin oraz instytucji wymienionych w harmonogramach realizacji zadań, jako jednostki odpowiedzialne za ich realizację.

W tym celu autorzy niniejszego Raportu wyspecyfikowali prośby o udzielenie informacji do wszystkich jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w „Raporcie...” w częściach dotyczących zadań koordynowanych jak i w częściach dotyczących zaleceń dla gmin Powiatu Żywieckiego.

4 Cele i kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2020 - 2021

Jak zapisano w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019” część zadań krótkoterminowych zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” została wykonana w całości, natomiast niektóre zadania nie zostały rozpoczęte ze względu na brak środków finansowych niezbędnych do ich realizacji.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2020-2021 realizowane były cele długoterminowe, krótkoterminowe, kierunki działań i zadania, które wyznaczono w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na analizowane lata.

Wszystkie zadania w „Programie...” zostały podzielone na zadania własne, czyli zadania realizowane ze środków powiatu i przy największym zaangażowaniu Powiatu Żywieckiego i zadania monitorowane, czyli takie, które są realizowane na terenie powiatu żywieckiego, ale nie ze środków powiatowych. Do takich zadań należy np. remonty dróg wojewódzkich czy utrzymanie cieków. Zadania te znalazły się w niniejszym zestawieniu, a dane do ich opracowania zostały przekazane bezpośrednio z instytucji zajmujących się realizacją tych zadań.

W zamieszczonych poniżej zestawieniach tabelarycznych przedstawiony został stan realizacji zadań wpisanych do Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego.

4.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

W zakresie ochrony powietrza i klimatu w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono dwa cele strategiczne:

- Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze powiatu żywieckiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych.
- Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami.

Aby osiągnąć te cele założono realizację 31 zadań, z czego:

- 8 własnych,
- 23 monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony powietrza i klimatu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 1 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony klimatu w okresie 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Zadanie realizowane jest w ramach innych zadań związanych z efektywnością energetyczną i redukcją niskiej emisji.
2.	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę obwodnic, oraz wprowadzanie ograniczeń w	Zadanie nie było realizowane, z uwagi na to, że plan zrównoważonego rozwoju transportu dla powiatu żywieckiego nie został wdrożony w życie. Powiat Żywiecki administruje ponad 346 km dróg oraz 242 mostami i przepustami. Większość inwestycji drogowych realizowana jest przy zaangażowaniu środków zewnętrznych, zarówno krajowych jak i Unii

	ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast	Europejskiej. Jako priorytetowe realizowane są zadania w zakresie usuwania skutków powodzi. W 2020 roku wykonano ze środków własnych, jak i pozyskanych z zewnątrz inwestycji oraz bieżących prac na drogach powiatowych na łączną kwotę około 21,9 mln. zł, w 2021 roku około 20,5 mln. zł. 2020 rok Realizacja drogowych zadań inwestycyjnych ze środków Unii Europejskiej. w ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020 rozpoczęto w 2020 r. realizację projektów pn.: • „Drogi łączące Powiat Żywiecki i Żilinski Samospravny Kraj z siecią TEN-T”. Zadanie realizowane jest w latach 2020-2021. • „Kompleksowa ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego bezpośrednio w regionach przygranicznych PL-SK” (budowa ścieżki rowerowej i parkingu „Park and Ride” w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S w Gminie Ujsoły). Zadanie realizowane jest w latach 2019-2021. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 kontynuowano w 2020 r. zadanie pn.: • Przebudowa DP 1447S Rajcza-Sól-Zwardoń na odcinku o dł.560 mb w km od 0+980 do km 1+540 w m. Rycerka Dolna. Zadanie realizowane jest w latach 2019-2021. Zadania realizowane w ramach zawartych z Gminami Powiatu Żywieckiego porozumień, na podstawie których gminy złożyły wnioski o środki zewnętrzne na: • Przebudowę odcinka DP nr 1427S o długości 620mb w km od 0+160 do km 0+636 w miejscowości Świnna. Zadanie współfinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków Gminy Świnna. • Przebudowę odcinka DP nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała w km od 1+670 do km 1+980 wraz z przebudową odcinka nr 1413 S Moszczanica-Gilowice-Ślemień-Lachowice. Zadanie współfinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz ze środków Gminy Łękawica. Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków UE wydatkowano w 2020 r. kwotę ok 5,3 mln zł. Realizacja drogowych zadań inwestycyjnych ze środków krajowych. w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w 2020 r. wykonano: • Przebudowę drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz – Juszczyzna – Jeleśnia od km 8+115 do km 8+555 w miejscowości Juszczyzna. Zadanie wykonano w 2019 r. jednak płatność została zrealizowana w 2020 r. • Przebudowę drogi powiatowej nr 1455 S Pietrzykowice – Lipowa – Ostre – Twardorzeczka - Leśna w km od 6+071 do km 7 + 041 wraz z budową chodnika dla pieszych oraz kanalizacji deszczowej w miejscowości Lipowa, • Przebudowę drogi powiatowej 1415 S Pewel Mała – Pewel Ślemieńska od km. 8+216 do km. 8+546 wraz z budową chodnika i kanalizacji deszczowej w km. 8+471 do km 9+411 w m Ślemień,

		a także rozpoczęto realizację zadania pn: • Przebudowa drogi powiatowej nr 1455 S Pietrzykowice – Lipowa – Ostre – Twardorzeczka – Leśna w km. od 4+774 do km. 6+071 w miejscowości Lipowa. w ramach środków pochodzących z rezerwy subwencji ogólnej wykonano w 2020 r. zadania pn: • Rozbiórka i budowa nowego obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – sól – Zwardoń w km 0+437 w m. Rajcza oraz • Przebudowa odcinka drogi powiatowej 1429 S Kuków – Koszarawa w km od 10+150 do km 10+207 w m. Koszarawa. w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych wykonano w 2020 r jedno zadanie pn. • „Zabezpieczenie i stabilizacja osuwiska przy uszkodzonym odcinku DP 1475 S Żywiec – Rychwałd w km od 0+400 do km 0+455 w m. Żywiec”. w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych Zarząd Powiatu w ubiegłym roku postanowił przeznaczyć część środków na realizację w 2021 r. zadań drogowych tj. • Przebudowa skrzyżowania DW nr 945 Żywiec-Korbielów (ul. Kopernika) z DP nr 1428S Żywiec-Trzebinia-Juszczyna (ul. Isep) na rondo w miejscowości Żywiec. • Przebudowa DP nr 1425 S Wieprz-Juszczyna-Jeleśnia w km od 0+028 do km 0+658 w m. Wieprz w gminie Radziechowy Wieprz. • Przebudowa odcinka DP nr 1405S –Żywiec-Lipowa –Buczkowice (ul. Leśnianka) w km 0+374 do 1+191 w Żywcu. Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków krajowych wydatkowano w 2020 r. kwotę ok 12,2 mln zł. Realizacja zadań inwestycyjnych ze środków własnych wykonano: • Remont odcinka DP 1439 S w Ujsołach. • Remont odcinka DP 1425 S obok nowego mostu w Sopotni Małej. • Remont ronda, latarni i chodników w ciągu DP 1484 S w Żywcu. • Remont odcinka DP 1427 S odcinek Moczarki w m. Przyłęków. • Remont odcinka DP 1425 S w m. Sopotnia Mała. • Remont odcinka DP 1425 S w m. Wieprz. • Remont odcinka DP 1419 S w m. Koszarawa. • Remont odcinka DP 1404 S w m. Łodygowice. • Remont uszkodzonego odcinka DP 1458 S w m. Lipowa i Twardorzeczka. • Remont odcinka DP 1439 S obok PZOL w m. Rajcza. • Remont skrzyżowania DP 1465 S ul. Grunwaldzka z ul. Matejki w m. Żywiec. • Remont obiektu mostowego w ciągu DP 1403 S w km 4+433 w m. Międzybrodzie Bialskie. • Remont obiektu mostowego w ciągu DP 1419 S w km 1+826 w m. Przyborów. • Remont barier mostowych i przyczółka mostowego na 5 obiektach mostowych, • Zabezpieczenie odcinka drogi powiatowej 1426 S w Sopotni Małej.

		• poziomowa modernizacja dróg powiatowych wykonanych na terenie Powiatu Żywieckiego w 2020 r. w ramach bieżącego utrzymania dróg wykonano: • remonty odwodnienia, • remonty chodników i poboczy dróg, • remont sygnalizacji świetlnej, • projekty stałej organizacji ruchu (przejścia dla pieszych – nowe lub w zmienionej lokalizacji, montaż luster drogowych, zmiany oznakowania pionowego i poziomego) oraz zrealizowano zatwierdzone projekty stałej organizacji ruchu, • oznakowanie poziome dróg, • dostawę i montaż barier energochłonnych, • utrzymanie rowów i poboczy dróg, • utrzymanie zieleni przydrożnej, w tym koszenie poboczy dróg, • prace w ramach poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w ciągu DP 1425 S w m. Juszczyzna, • inne usługi w zakresie bieżącego utrzymania dróg (czyszczenie kanalizacji deszczowej, usunięcie i przekazanie do utylizacji odpadów pochodzenia zwierzęcego, sprzątanie dróg i chodników, przegląd i czyszczenie separatorów substancji ropopochodnych, pomiary natężenia ruchu, poprawa odwodnienia w gminach i in.). • na potrzeby prowadzenia przez brygadę liniową prac remontowych i innych zadań, związanych z bieżącym utrzymaniem dróg i mostów, zakupiono następujące materiały budowlane: włązy, pokrywy i wpusty, bruk, masę asfaltową, studzienki, beton, bloczki, kraty, rury, korytka, pręty oraz korzystano z wynajmu samochodu ciężarowego i koparko – ładowarki. Łącznie na wszystkie zadania inwestycyjne, prace remontowe i inne zadania, związane z bieżącym utrzymaniem dróg - wykonane wyłącznie przy udziale środków własnych - wydatkowano w 2020 r. ogółem kwotę ok 4,4 mln zł. 2021 rok Realizacja drogowych zadań inwestycyjnych ze środków Unii Europejskiej. w ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020: • zakończono w 2021 r. realizację robót budowlanych i prowadzenie nadzoru inwestorskiego w ramach projektu pn. „Kompleksowa ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego bezpośrednio w regionach przygranicznych PL-SK” (budowa ścieżki rowerowej i parkingu „Park and Ride” w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S w Gminie Ujsoły), • kontynuowano realizację robót budowlanych i prowadzenie nadzoru inwestorskiego w ramach projektu pn. „Drogi łączące Powiat Żywiecki i Żyliński Samospravny Kraj z siecią TEN-T – polepszenie dostępności komunikacyjnej na pograniczu polsko słowackim i zwiększeniu atrakcyjności regionu”. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 kontynuowano w 2021 r. zadanie pn.: • Przebudowa DP 1447S Rajcza-Sól-Zwardoń na odcinku o dł.560 mb w km od 0+980 do km 1+540 w m. Rycerka Dolna. Zadanie realizowane jest w latach 2019-2021. W roku 2021 dokonano rozliczenia końcowego dofinansowania.

		• Łącznie na wszystkie zadania drogowe, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej wydatkowano w 2021 r. kwotę ok 7,6 mln zł. Zadania realizowane w ramach zawartych z Gminami Powiatu Żywieckiego porozumień. • Przebudowa drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica- Gilowice-Ślemień- Lachowice w Gminie Gilowice na odc. od 2+932 do 3+930, w km od 6+865 do 8+060 wraz z budową chodnika – Zadanie współfinansowane z RFIL, ze środków Gminy oraz Powiatu Żywieckiego. Trwa realizacja zadania. • Przebudowę odcinka DP nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała w km od 1+670 do km 1+980 wraz z przebudową odcinka nr 1413 S Moszczanica-Gilowice-Ślemień-Lachowice. Trwa realizacja zadania. • Realizacja drogowych zadań inwestycyjnych ze środków krajowych. w ramach Funduszu Rozwoju Dróg w 2021 r. rozpoczęto realizację zadań: • Przebudowa odcinka DP 1405 S Żywiec - Lipowa - Buczkowice (ul. Leśnianka w Żywcu) w km od 0+374 do 1+191 w Żywcu, • Przebudowa odcinka DP 1425 S Wieprz - Juszczyzna - Jeleśnia w km od 0+028 do 0+658 w Wieprzu, a także zakończono realizację zadań pn: • Przebudowa DP 1455 S Pietrzykowice - Lipowa - Ostre - Twardorzeczka - Leśna w km od 4+774 do 6+071 w Lipowej oraz • Przebudowa dwóch przejść dla pieszych i budowa jednego na skrzyżowaniu DP 1463 S (Al. Piłsudskiego) i ul. Południowej w Żywcu wraz z korektą geometrii skrzyżowania. w ramach środków pochodzących z rezerwy subwencji ogólnej zakończono w 2021 r. realizację zadań: • Rozbiórka i budowa nowego obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km 0+952 w m. Rycerka Dolna, • Przebudowa odcinka DP 1404 S Wilkowice - Hucisko - Łodygowice w km od 4+971 do 5+285 w Łodygowicach. w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wykonano w 2021 r. zadanie pn.: • Przebudowa uszkodzonego odcinka DP 1406 S Zarzeczce - Tresna w km od 5+794 do 5+990 w Tresnej. Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków krajowych wydatkowano w 2021 r. kwotę ok 7 mln zł. Realizacja zadań drogowych ze środków własnych. Bieżące remonty dróg i mostów, remonty awaryjne w tym: • remont odcinka DP 1467 S (Żywiec, ul. Komorowskich), • remont nawierzchni odcinka DP 1459 S w Pietrzykowicach, • remont uszkodzonego odcinka DP 1406 S w Tresnej, • remont uszkodzonego odcinka DP 1404 S w Łodygowicach, • remont uszkodzonego odcinka DP 1411 S Ślemień – Młyńska, • remont uszkodzonego korpusu odcinka DP 1447 S w Soli, • remont uszkodzonego odcinka DP 1428 S w Trzebini,

		• remont uszkodzonego odcinka DP 1425 S w Juszczyńcu, • remont uszkodzonego odcinka DP 1441 S w Złatnej, • remont uszkodzonego korpusu odcinka DP 1413 S w Ślemieniu, • remont uszkodzonego odcinka DP 1419 S w Koszarawie, • remont uszkodzonego odcinka DP 1415 S w Rychwałdku, • remont uszkodzonego odcinka DP 1415 S w Gilowicach, • remont uszkodzonego odcinka DP 1430 S w Bystrej • remont nawierzchni chodnika w ciągu DP 1463 S (Żywiec, al. Piłsudskiego), • remont obiektu mostowego w ciągu DP 1450 S w Kamesznicy, • remont obiektu mostowego w ciągu DP 1426 S w Sopotni Małej, • remont obiektu mostowego w ciągu DP 1425 S w Sopotni Małej, • remont obiektu mostowego (zakup tarcicy) w ciągu DP 1430 S w Bystrej, • zabezpieczenie uszkodzonego odcinka DP 1447 S w Soli, • ekspertyzy techniczne, inne dokumentacje, • awaryjne remonty dróg (remont ubytków w nawierzchni dróg recyklerem). W ramach bieżącego utrzymania dróg wykonano dodatkowo: • bieżące remonty chodników, • aktualizacje dokumentacji projektowo – kosztorysowych, • oznakowanie poziome dróg, • dostawę i montaż barier energochłonnych, • utrzymanie zieleni przydrożnej, • konserwacja i remont sygnalizacji świetlnej, • czyszczenie kanalizacji deszczowej, • wykonanie projektów i realizacji zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu, • inne usługi w zakresie bieżącego utrzymania dróg (usunięcie i przekazanie do utylizacji odpadów pochodzenia zwierzęcego, sprzątanie dróg i chodników, przegląd i czyszczenie separatorów substancji ropopochodnych, pomiary natężenia ruchu i in.). Pozimowa modernizacja dróg powiatowych wykonanych na terenie Powiatu Żywieckiego w 2021 r. Wykonano dokumentacje projektowe przebudowy dróg i obiektów mostowych. Wykonane przez brygady liniowe prace remontowe i inne zadania, związane z bieżącym utrzymaniem dróg i mostów; zakup materiałów budowlanych jak: włazy, pokrywy i wpusty, bruk, masa asfaltowa, studzienki, beton, bloczki, kraty, rury, korytka, pręty itp. oraz wynajem samochodu ciężarowego i koparko – ładowarki. Łącznie na wszystkie roboty remontowe i inne zadania, związane z bieżącym utrzymaniem dróg i mostów wykonane wyłącznie przy udziale środków własnych wydatkowano w 2021 r. ogółem kwotę 5,8 mln zł.

3.	Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach	W latach 2020-2021 brak jest danych dotyczących realizacji zadania w postaci Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem. W 2021 roku kwotę 1.730.418,04 zł wydatkowano na organizację przewozów o charakterze użyteczności publicznej w transporcie drogowym na terenie Powiatu. W 2021 r. uruchomiono 8 linii: • Kocierz Basie – Nowy Szpital Żywiec • Ślemień Bąkówka – Żywiec Nowy Szpital • Kocoń – Żywiec Nowy Szpital • Ostre (Rondo) – Żywiec Nowy Szpital • Międzybrodzie Bialskie Żarnówka – Żywiec Nowy Szpital • Sopotnia Wielka Kordon – Żywiec Leśnianka • Pewel Wielka – Żywiec Nowy Szpital • Krzyżówki – Żywiec Nowy Szpital
4.	Realizacja planów kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację.	Rok 2020 to kontynuacja rozpoczętego w 2019 r. generalnego remontu budynku Starostwa Powiatowego w Żywcu, było to zadanie pn.: „Termomodernizacja obiektu Starostwa Powiatowego w Żywcu”. Realizowane przy współfinansowaniu ze środków unijnych zadanie na łączną kwotę 4 400 013,20 zł (w tym ze środków zewnętrznych 2 395 032,69 zł), w ramach której wykonano m.in.: • termomodernizację budynku, • instalację fotowoltaiczną, • remont dachu oraz rynien i rur spustowych, • renowację i uzupełnienie elementów kamiennych, • remont posadzki tarasu oraz wymianę posadzki w podcieniu i schodów przy wejściu do budynku, • opaskę z kostki betonowej wokół budynku, • modernizację oświetlenia zewnętrznego, • nowe odcinki przyłącza kanalizacji deszczowej, • izolację pionową ścian piwnicy • nowe balustrad kamienne nad wejściem do budynku W latach 2019-2021 w ramach realizacji zadania zrealizowano 1 inwestycję, tj. „Termomodernizację budynków Zespołu Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu”. Realizacja projektu obejmuje realizację zadań z zakresu termomodernizacji budynku szkoły oraz bursy wraz z wymianą centralnego ogrzewania oraz oświetlenia, a także wymianę dachu na budynku szkoły. Całość projektu szacowana jest na kwotę 4 752 805,35 zł. W 2020 r. zakończono roboty budowlane oraz dokonano odbioru robót budowlanych dla wszystkich budynków. W 2021 r. wydatkowano ostatnie środki związane z realizacją projektu tj. ok 16 tyś zł.
5.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza.	W okresie objętym sprawozdaniem w ramach realizacji zadania gminy powiatu żywieckiego prowadziły szereg działań. m.in.: • spotkania informacyjne w zakresie projektów „Słoneczna Żywiecczyzna” i „Stop Smog”, • realizacja programu „Czyste Powietrze”, • pogadanki, akcje, warsztaty przeprowadzane w szkołach i przedszkolach,

	Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce.	• zamieszczanie informacji w zakresie edukacji ekologicznej na stronie internetowej gmin (BIP), • rozpowszechnianie wśród mieszkańców informatorów o prawidłowym spalaniu paliw oraz zawierających informacje o szkodliwym dla zdrowia smogu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 2 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L. p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	W ramach Programu Czyste Powietrze w latach 2020-2021 WFOŚiGW dofinansował 2 167 inwestycji dotyczących wymiany nieekologicznych źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego. W ramach dofinansowania zainstalowano m.in.: • 429 kotłów gazowych/ kotłownie gazowe, • 6 kotłów zgazowujących drewno, • 216 kotłów na biomasę, • 409 kotłów na pelet, • 3 kotły olejowe, • 559 kotłów na węgiel, • 402 pompy ciepła, • 31 systemów ogrzewania elektrycznego, • 4 węzły cieplne, • 267 mikroinstalacji fotowoltaicznych, • 95 wentylacji mechanicznych z odzyskiem ciepła.
2.	Opracowanie i wdrażanie planów gospodarki niskoemisyjnej lub programów ograniczania niskiej emisji w skali lokalnej	W okresie raportowanym przez Związek Międzygminny ds. Ekologii realizowany był projekt Stop Smog. Został on zakończony w dniu 31.05.2022 r. W ramach realizacji programu zaplanowano 434 inwestycje wymiany źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. Zrealizowano 323 inwestycje. Łączny koszt kwalifikowany programu to 11 157 207,66 zł. Ponadto w latach 2019-2021 na terenie powiatu zrealizowano następujące inwestycje: • 2 237 instalacji fotowoltaicznych, • 419 powietrznych pomp ciepła CO+CWU, • 70 powietrznych pomp ciepła CWU, • 90 gruntowych pomp ciepła. Łączny koszt programu to 49 337 260,96 zł. Planowany termin zakończenia projektu to III kwartał 2022 roku. Gminy Powiatu Żywieckiego także na swoim terenie realizowały działania związane z wymianą kotłów w budynkach mieszkańców, w ramach tych działań realizowano Programy Ograniczenia Niskiej Emisji oraz Czyste Powietrze. Gmina Lipowa W w ramach realizacji programu ograniczania niskiej emisji („Stop smog”) zainstalowano:

		• 49 szt. kotłów gazowych, • 9 szt. kotłów na biomasę, • piec elektryczny, • 14 szt. instalacji PV, • 3 szt. instalacji solarnych, • 10 szt. powietrznych pomp ciepła. Zlikwidowano łącznie 61 szt. nieekologicznych źródeł ciepła. Gmina Łodygowice W ramach programu Czyste Powietrze wymieniono 219 kotłów starego typu oraz 70 w ramach programu gminnego ze środków pochodzących z budżetu gminy. Gmina Radziechowy-Wieprz W lipcu 2021 roku gmina podpisała porozumienie z WFOŚiGW w Katowicach, na mocy, którego gmina przystąpiła do obsługi Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Mieszkańcy mogą za pośrednictwem Urzędu Gminy złożyć wniosek o dotację oraz otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu. W 2021 roku za pośrednictwem punktu konsultacyjnego złożono 45 wniosków, natomiast bezpośrednio do WFOŚiGW – 204 wnioski. Gmina Ślemień W Gmina dofinansowała wymianę 25 kotłów c.o. (nie uwzględniono tutaj dotacji z Czystego Powietrza). Gmina Ujsoly W latach 2020-2021 wykonanych zostało 40 wymian kotłów wśród mieszkańców gminy. Miasto Żywiec W ramach realizacji zadania w mieście wymieniono 180 szt. starych, nieekologicznych i nieekonomicznych kotłów węglowych na: • 31 szt. kotłów węglowych na węgiel „ekogroszek”, • 16 szt. kotłów na pelet, • 117 szt. kotłów gazowych, • 15 szt. węzła cieplnego (sieć ciepłownicza).
3.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu żywieckiego prowadzone jest w oparciu o stację w Żywcu przy ul. Kopernika 83a. Są tu prowadzone ciągłe automatyczne pomiary imisyjne stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu (NO, NO₂, NO_x) oraz pyłu zawieszonego PM₁₀, a także pomiary manualne: arsenu, niklu, kadmu, ołowiu, benzo(a)pirenu w PM₁₀, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pomiary parametrów meteorologicznych. W 2021 roku poziom dopuszczalny średniorocznej wartości stężenia zanieczyszczenia SO₂, NO₂ czy pyłu PM₁₀ na stacji w Żywcu nie został przekroczony.
4.	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę obwodnic oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast.	Zadanie nie było realizowane, z uwagi na to, że plan zrównoważonego rozwoju transportu dla powiatu żywieckiego nie został wdrożony w życie.

5.	Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej (tramwaj/autobus/pociąg) mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.	W latach 2019-2021 brak jest danych dotyczących realizacji zadania.
6.	Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach.	W latach 2020-2021 brak jest danych dotyczących realizacji zadania.
7.	Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi m.in. poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz zmiany organizacji ruchu.	W latach 2020-2021 wybudowano 12,2 km nowych dróg rowerowych.
8.	Realizacja planów kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację.	Gmina Gilowice W okresie objętym sprawozdaniem zrealizowano jedną inwestycję termomodernizacyjną, tj. „Termomodernizację budynku gminnego Zespołu Szkół w Gilowicach”. Koszt inwestycji wyniósł 4 652 520,81 zł. Gmina Lipowa W latach 2020-2021 przeprowadzono termomodernizację 7 budynków użyteczności publicznej. Gmina Łękawica W latach objętych sprawozdaniem przeprowadzono działania termomodernizacyjne na budynku remizy OSP Okrajnik, mianowicie wymieniono stolarkę okienną i drzwiową w budynku OSP w części dotyczącej gotowości bojowej. Gmina Radziechowy-Wieprz W latach 2020-2021 wykonano: • termomodernizację i rozbudowę budynku Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz, • rozbudowę budynku Centrum Edukacji Ekologicznej w Wieprzu wraz z termomodernizacją. Ponadto otwarto oferty w ramach prowadzonego postępowania przetargowego na inwestycje: termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego

		w Przybędzy oraz termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bystrej. Gmina Rajcza W latach 2020-2021 z ramach realizacji zadania wykonano termomodernizacje: • Urzędu Gminy w Rajczy, • Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Rajczy, • Szkoły Podstawowej w Rycerze Dolnej, • Przedszkola w Soli – rok 2020, • budynku komunalnego w Rajcza 54 (światlica środowiskowa). Gmina Ślemień W latach 2020-2021 wykonano termomodernizację wraz z wymianą stolarki okiennej w budynku klubu KUBA w Lasie oraz w budynku GOK „Jemiola” w Ślemieniu. Gmina Świnna W latach 2020-2021 przeprowadzono 2 termomodernizacje: budynku Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Trzebini oraz budynku Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Świnnej. Gmina Węgierska Górk W ramach realizacji zadania przedsięwzięcia termomodernizacyjne zostały wykonane na budynkach przedszkola w Ciscu i w Węgierskiej Górcie. Miasto Żywiec Żywieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. jako zarządca budynków komunalnych Gminy Żywiec w latach 2020-2021 wykonało termomodernizację budynku przy ul. Wesołej 74 w Żywcu.
9.	Opracowanie i wdrożenie systemu zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw stałych w indywidualnych urządzeniach grzewczych.	W latach 2020-2021 brak jest danych dotyczących opracowania i wdrożenia systemu zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw w indywidualnych urządzeniach grzewczych na terenie powiatu żywieckiego. OD 1 lipca 2021 do 30 czerwca 2022 mieszkańcy mieli obowiązek złożenia informacji o posiadanym źródle ciepła. Dane te zostaną wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności i będą znane pod koniec 2022 roku.
10.	Prowadzenie regularnych kontroli przestrzegania przepisów prawnych i zapisów pozwoleń w podmiotach gospodarczych.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2020-2021 przeprowadził łącznie 118 kontroli wśród podmiotów korzystających ze środowiska, zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego, w tym 31 w zakresie ochrony powietrza.
11.	Realizacja inwestycji mających na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających z instalacji energetycznych i przemysłowych, oraz ograniczających szczególnie „niską emisję” oraz emisję nieorganizowaną.	W latach 2020-2021 zadanie nie było realizowane.
12.	Rozwój systemu informacyjnego dotyczącego monitoringu jakości powietrza i stanu	Zarząd Województwa Śląskiego utworzył dedykowaną stronę internetową www.powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution?woj=slaskie, na której dostępne są informacje o aktualnej i prognozowanej jakości powietrza na terenie województwa.

	jakości powietrza w skali lokalnej.	Strona ta służy również do upowszechniania treści związanych z wpływem zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie ludzi.
13	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych	Gmina Czernichów przeprowadzała kontrole palenisk domowych oraz inne wynikające z przepisów prawa (pismo z Urzędu Gminy Czernichów z dnia 30.06.2022). Gmina Koszarawa przeprowadzała kontrole dot. zakazu spalania odpadów i przestrzegania zapisów tzw. uchwały antysmogowej oraz inne wynikające z przepisów prawa. Gmina Lipowa na terenie gminy przeprowadzono łącznie 41 kontroli dotyczących smogu, w tym 14 w 2020 roku oraz 37 w 2021 roku. Gmina Łękawica przeprowadziła następujące kontrole w zakresie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, pozostałości roślinnych oraz przestrzeganiu zapisów śląskiej uchwały antysmogowej: w trakcie poziomu II – 15 kontroli, w trakcie poziomu II – 10 kontroli, oraz 10 kontroli rutynowych. Ponadto zgodnie z decyzjami Wojewody Śląskiego w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 07.07.2021 r., kontrole w indywidualne w gospodarstwach domowych ograniczone były do minimum, z powodów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Gmina Łodygowice przeprowadzała kontrole m.in. w zakresie kontroli palenisk domowych. Brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania. Gmina Milówka przeprowadziła łącznie 74 kontrole w zakresie spalania odpadów. Gmina Radziechowy - Wieprz przeprowadzane były kontrole kotłów i innych palenisk domowych w ramach tzw. uchwały antysmogowej. Gmina Rajcza gmina przeprowadziła łącznie 96 kontroli. Gmina Ślemień przeprowadziła 96 kontroli w zakresie realizacji tzw. uchwały antysmogowej oraz planu działań krótkoterminowych stanowiącego załącznik do programu ochrony powietrza województwa śląskiego. Gmina Świnna, gmina Ujsoły, gmina Węgierska Górka prowadziły kontrole kotłów pod względem spalania nieczystości, jednakże brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania. Miasto Żywiec przeprowadzało kontrole dotyczące m.in. właściwego postępowania z odpadami, przestrzegania zakazu spalania odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi oraz przestrzegania uchwały antysmogowej woj. śląskiego.
14	Realizacja inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie powiatu żywieckiego.	Gminy należące do Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu przystąpiły do projektu którego celem jest pozyskanie dofinansowania do instalacji OZE dla mieszkańców. Liderem projektu jest Międzygminny Związek ds. Ekologii (ZMGE). Projekt jest jednym z kluczowych wspólnych działań Gmin i ZMGE w ramach Klastra Energii "Żywiecka Energia Przyszłości". Projekt „Słoneczna Żywiecczyzna” jest realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020: "Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii, Poddziałanie 4.1.3 Odnawialne źródła energii. W ramach projektu można otrzymać dofinansowanie do 95% inwestycji na fotowoltaikę oraz na pompy ciepła. Lista Podstawowa to łącznie 3000 instalacji: • GILOWICE limit: 230 instalacji • JELEŚNIA limit: 280 instalacji • KOSZARAWA limit: 130 instalacji • LIPOWA limit: 280 instalacji • ŁODYGOWICE limit: 280 instalacji • MILÓWKA limit: 280 instalacji

		• RAJCZA limit: 230 instalacji • RADZIECHOWY – WIEPRZ limit: 280 instalacji • UJSOŁY limit: 130 instalacji • ŻYWIEC limit: 450 instalacji Razem: 2570 instalacji + 430 inwestycji obejmującej Grantobiorców z całego Obszaru Projektu (składających deklaracje online)
15	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	W 2021 roku Gmina Lipowa opracowała „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Lipowa na lata 2022-2040”. W 2020 roku Gmina Łodygowice opracowała „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łodygowice na lata 2020-2034”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.2 Ochrona przed hałasem

W zakresie ochrony przed hałasem w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono jeden cel strategiczny:

- Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska.

Aby osiągnąć ten cel założono realizację 11 zadań, z czego:

- 3 własne,
- 8 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 3 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Działania administracyjne mające na celu ograniczenia hałasu z zakładów.	Większe przedsiębiorstwa posiadają pozwolenia zintegrowane obejmujące całościowo wszystkie dziedziny środowiskowe, na które oddziałuje funkcjonujące przedsiębiorstwo. Aktualnie dla firm działających na terenie powiatu żywieckiego zostało wydanych 7 pozwoleń zintegrowanych, w tym 4 przez Starostę Żywieckiego oraz 3 przez Marszałka Województwa Śląskiego. Decyzje Starosty Żywieckiego ustalające dopuszczalny poziom hałasu posiada 19 podmiotów.
2.	Budowa nowych oraz remonty nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg. Ograniczenie hałasu drogowego.	W ramach realizacji zadania w ostatnich latach Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu wykonał szereg inwestycji, w tym: w 2020 roku: W ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020 rozpoczęto w 2020 r. realizację projektów pn.: • „Drogi łączące Powiat Żywiecki i Żilinski Samospravny Kraj z siecią TEN-T”. Zadanie realizowane jest w latach 2020-2021. W ubiegłym roku wykonano w ramach zadania część prac budowlanych w zakresie: przebudowy fragmentu drogi powiatowej nr 1439 S Kamesznica – Milówka – Rajcza – Ujszoły – gr. państwa w granicach Gminy Ujszoły oraz przebudowy fragmentu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń, odcinek od skrzyżowania z DP 1437 S do drogi gminnej „Na Tarliczne” w miejscowości Sól; • „Kompleksowa ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego bezpośrednio w regionach przygranicznych PL-SK” (budowa ścieżki rowerowej i parkingu „Park and Ride” w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S w Gminie Ujszoły). Zadanie realizowane było w latach 2019-2021, W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 kontynuowano w 2020 r. zadanie pn.: Przebudowa DP 1447S Rajcza-Sól-Zwardoń na odcinku o dł.560 mb w km od 0+980 do km 1+540 w m. Rycerka Dolna, W ramach zawartych z Gminami Powiatu Żywieckiego porozumień, na podstawie, których gminy złożyły wnioski o środki zewnętrzne na: • Przebudowę odcinka DP nr 1427S o długości 620mb w km od 0+160 do km 0+636 w miejscowości Świnna. Zadanie współfinansowane

		z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków Gminy Świnna, - Przebudowę odcinka DP nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała w km od 1+670 do km 1+980 wraz z przebudową odcinka nr 1413 S Moszczanica- Gilowice- Ślemień- Lachowice. Zadanie jest współfinansowane z RPOWŚ na lata 2014-2020 oraz ze środków Gminy Łękawica. - Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków UE wydatkowano w 2020 r. kwotę ok 5,3 mln zł. W ramach Funduszu Dróg Samorządowych w 2020 r. wykonano: - Przebudowę drogi powiatowej nr 1455 S Pietrzykowice – Lipowa – Ostre – Twardorzeczka - Leśna w km od 6+071 do km 7 + 041 wraz z budową chodnika dla pieszych oraz kanalizacji deszczowej w miejscowości Lipowa, - Przebudowę drogi powiatowej 1415 S Pewel Mała – Pewel Ślemieńska od km. 8+216 do km. 8+546 wraz z budową chodnika i kanalizacji deszczowej w km. 8+471 do km 9+411 w m Ślemień, W ramach środków pochodzących z rezerwy subwencji ogólnej wykonano zadania: - Rozbiórka i budowa nowego obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km 0+437 w m. Rajcza, - Przebudowa odcinka drogi powiatowej 1429 S Kuków – Koszarawa w km od 10+150 do km 10+207 w m. Koszarawa, Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków krajowych wydatkowano w 2020 r. kwotę ok 12,2 mln zł. w 2021 roku: W ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020: - zakończono realizację robót budowlanych i prowadzenie nadzoru inwestorskiego w ramach projektu pn. „Kompleksowa ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego bezpośrednio w regionach przygranicznych PL-SK” (budowa ścieżki rowerowej i parkingu „Park and Ride” w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S w Gminie Ujszoły), - kontynuowano realizację robót budowlanych i prowadzenie nadzoru inwestorskiego w ramach projektu pn. „Drogi łączące Powiat Żywiecki i Žilínski Samospravny Kraj z siecią TEN-T – polepszenie dostępności komunikacyjnej na pograniczu polsko słowackim i zwiększeniu atrakcyjności regionu, W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 zakończono zadanie pn.: Przebudowa DP 1447S Rajcza-Sól-Zwardoń na odcinku o dł.560 mb w km od 0+980 do km 1+540 w m. Rycerka Dolna. Łącznie na wszystkie zadania drogowe, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej wydatkowano w 2021 r. kwotę ok 7,6 mln zł.. W ramach zawartych z Gminami Powiatu Żywieckiego porozumień realizowano zadania: - Przebudowa drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica- Gilowice- Ślemień- Lachowice w Gminie Gilowice na odc. od 2+932 do 3+930, w km od 6+865 do 8+060 wraz z budową chodnika – Zadanie współfinansowane z RFIL, ze środków Gminy oraz Powiatu Żywieckiego. Zadanie jest w trakcie realizacji, - Przebudowę odcinka DP nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała w km od 1+670 do km 1+980 wraz z przebudową odcinka nr

		1413 S Moszczanica-Gilowice-Ślemień-Lachowice. Zadanie jest w trakcie realizacji, W ramach Funduszu Rozwoju Dróg w 2021 r. rozpoczęto realizację zadań: • Przebudowa odcinka DP 1405 S Żywiec - Lipowa - Buczkowice (ul. Leśnianka w Żywcu) w km od 0+374 do 1+191 w Żywcu, • Przebudowa odcinka DP 1425 S Wieprz - Juszczyzna - Jeleśnia w km od 0+028 do 0+658 w Wieprzu, a także zakończono realizację zadań pn: • Przebudowa DP 1455 S Pietrzykowice - Lipowa - Ostre - Twardorzeczka - Leśna w km od 4+774 do 6+071 w Lipowej, • Przebudowa dwóch przejść dla pieszych i budowa jednego na skrzyżowaniu DP 1463 S (Al. Piłsudskiego) i ul. Południowej w Żywcu wraz z korektą geometrii skrzyżowania. W ramach środków pochodzących z rezerwy subwencji ogólnej zakończono realizację zadań: • Rozbiórka i budowa nowego obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km 0+952 w m. Rycerka Dolna, • Przebudowa odcinka DP 1404 S Wilkowice - Hucisko - Łodygowice w km od 4+971 do 5+285 w Łodygowicach, W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wykonano zadanie pn.: Przebudowa uszkodzonego odcinka DP 1406 S Zarzecze - Tresna w km od 5+794 do 5+990 w Tresnej. Łącznie na wszystkie zadania drogowe dofinansowane ze środków krajowych wydatkowano w 2021 r. kwotę ok 7 mln zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2015

Tabela 4 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Ograniczenie hałasu przemysłowego na skutek zwiększenia działalności kontrolnej i inspekcyjnej oraz wdrażania zaleceń pokontrolnych.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2019-2021 przeprowadził łącznie 118 kontroli wśród podmiotów korzystających ze środowiska, zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego, w tym 22 w zakresie ochrony przed hałasem.
2.	Budowa oraz przeprowadzenie remontów nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg	W okresie raportowym Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach przeprowadziła na drogach krajowych w obrębie powiatu 23 prace remontowe, modernizacyjne i budowlane, chodników oraz infrastruktury mostowej na łączną kwotę 4 442 930,07 zł. Ponadto w 2019 roku podpisano umowę i rozpoczęto realizację budowy Drogi Ekspresowej S1 na odcinku obejście Węgierskiej Górki. Wartość zamówienia realizowanego w formule „projektuj i buduj” wynosi około 1,38 mld zł brutto. Wykonawcą jest konsorcjum spółek Mirbud (lider) oraz Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Kobyłarnia i Zrzeszenie Budowlane Interbudmontaż. Budowany odcinek o długości 8,53km będzie miał dwa rodzaje przekroju: jednojezdniowy z dwoma pasami w obu kierunkach (3,7km) zaplanowano przed i za tunelami. Na pozostałej części trasy (4,8km) na odcinkach tunelowych i poza nimi –

		dwujezdniowy (po dwa pasy w każdym kierunku). Krótszy tunel będzie miał długość 830m a dłuższy 1000 m. W okresie raportowym w granicach administracyjnych powiatu żywieckiego Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach zrealizował na drogach wojewódzkich następujące zadania: • zabezpieczenie korpusu drogowego i przebudowa odcinka DW781 od km 52+600 do km 52+850 wzdłuż rzeki Kocierzanka w m. Kocierz Moszczanicki; koszt: ok. 5 000 000,00 zł, • remont DW nr 943 w m. Laliki; koszt: ok. 1 000 000,00 zł, • przebudowa DR 943 na odcinku od km 11+320 do km 12+041 w m. Laliki; koszt: ok. 3 700 000,00 zł, • budowa chodnika w ciągu DW nr 945 od km 20+048 do km 20+138 w m. Świnna; koszt: ok. 100 000,00 zł, • przebudowa DW nr 946 od km 14+600 do km 15+700 w m. Ślemień; koszt: ok. 11 300 000,00 zł, • remont mostu w ciągu DW nr 946 w km 5+710 w miejscowości Żywiec Rędzina; koszt: ok. 5 900 000,00 zł, • przebudowa DW 946 od DK 52 do DW 946 – obejmuje przebudowę w istniejącym śladzie drogi, na odcinku od DK 52 (rondo) do skrzyżowania z DW 946 (Kobiernice- Żywiec) – szacowany koszt inwestycji 222,3 mln zł, planowany termin zakończenia – 2024 rok.
3	Ograniczenie hałasu drogowego	W okresie raportowym na drogach krajowych przebiegających przez teren powiatu żywieckiego nie wykonywano oceny akustycznej dróg ani nie dokonywano budowy, rozbudowy i modernizacji ekranów akustycznych.
4.	Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg i linii kolejowych	W okresie raportowym w granicach administracyjnych powiatu żywieckiego nie wykonywano pomiarów natężenia poziomu hałasu w związku z eksploatacją dróg wojewódzkich.
5.	Stosowanie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających ograniczenie emisji hałasu do środowiska	W obowiązujących, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu żywieckiego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w okresie objętym sprawozdaniem wprowadzono ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym w zakresie ograniczenia emisji hałasu do środowiska, polegające na obowiązku uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.
6.	Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	W 2020 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Miasta Żywiec przeprowadzono pomiary hałasu w zakresie badań stanu akustycznego środowiska. Badania prowadzono w 5 punktach pomiarowych na terenie miasta, w 3 z nich wykazano przekroczenia dopuszczalnych wskaźników hałasu drogowego W 2021 roku GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach wydał dokument „Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranym rejonie linii kolejowej nr 139 na terenie miasta Żywiec w 2020 roku”. Opracowanie zostało wykonane w ramach „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego na lata 2016-2020” w celu określenia wpływu hałasu kolejowego na zabudowę chronioną pod względem akustycznym. Badania wykonano w jednym rejonie badawczym, oznaczonym symbolem RB1 – linia kolejowa nr 139, w sąsiedztwie ul. Zacisze w mieście Żywiec. Nie wykazano przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.
7.	Redukcja hałasu przemysłowego.	Zadanie realizowane przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie Powiatu Żywieckiego, a sposób jego realizacji jest kontrolowany

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2020-2021

		przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach , w ramach sporządzanego planu kontroli, a także w ramach kontroli interwencyjnych w przypadku zgłaszanych skarg. Na terenie powiatu decyzje Starosty Żywieckiego ustalające dopuszczalny poziom hałasu posiada 19 podmiotów.
8.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie.	Zadanie realizowane przez Gminy Powiatu Żywieckiego . W okresie raportowania działanie było prowadzone pośrednio wraz z innymi działaniami z pozostałych dziedzin środowiskowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.3 Pola elektromagnetyczne

W zakresie pól elektromagnetycznych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono jeden cel strategiczny:

- Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

Aby osiągnąć ten cel założono realizację 3 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 2 monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 5 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Starosta Powiatu Żywieckiego prowadzi Rejestr instalacji mogących oddziaływać na środowisko, których emisja nie wymaga pozwolenia. W latach 2020-2021 Starosta przyjął 16 zgłoszeń oraz 65 aktualizacji zgłoszeń instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 6 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH pól elektromagnetycznych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1	Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	Punkty pomiarowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wyznaczane są także na terenie powiatu Żywieckiego. W 2020 roku badania wykonano w miejscowości Żywiec, Jeleśnia oraz Łodygowice. Średnie natężenie pola elektromagnetycznego wyniosło odpowiednio 0,24 V/m, 0,42 V/m oraz 1,42 V/m. 1 stycznia 2020 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku podwyższające dopuszczalne poziomy promieniowania. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznaczane są w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady: • poniżej 20 000 mieszkańców - 1 punkt pomiarowy, • w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców - 2 punkty pomiarowe

		• w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców - 3 punkty pomiarowe, • w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe, powyżej 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców - w każdym mieście. Punkty pomiarowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dla monitoringu badawczego wyznacza się dla każdego województwa, dla czteroletniego cyklu pomiarowego, na obszarze wszystkich gmin wiejskich. W 2021 roku na terenie powiatu żywieckiego zlokalizowano 6 punktów pomiarowych monitoringu promieniowania elektromagnetycznego: • Żywiec ul. Świętokrzyska – wynik poniżej progu czułości sondy pomiarowej (<0,7 V/m)*, • Jeleśnia ul. Suska – wskaźnik WMe - 0,04, • Koszarawa wynik poniżej progu czułości sondy pomiarowej (<0,7 V/m)*, • Gilowice ul. Józefa Berniniego – wskaźnik WMe - 0,04, • Cisiec ul. Szkolna wynik poniżej progu czułości sondy pomiarowej (<0,7 V/m)*, • Łodygowice ul. Grunwaldzka – wskaźnik WMe - 0,04. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyniki badania w obydwu punktach nie wskazywały na przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.
2	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	W obowiązujących, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu żywieckiego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w okresie objętym sprawozdaniem wprowadzono ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym w zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, polegające na obowiązku uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie (rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.4 Gospodarowanie wodami

W zakresie gospodarowania wodami w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono jeden cel strategiczny:

- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

Aby osiągnąć ten cel założono realizację 15 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 14 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 7 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych.	W okresie raportowanym nie było potrzeby realizacji zadania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 8 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Opracowanie i wydanie jako akt prawa miejscowego rozporządzeń o ustanowieniu obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w tym zbiorników wód podziemnych.	W okresie raportowanym Wojewoda Śląski nie wydawał rozporządzeń o ustanowieniu obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w tym zbiorników wód podziemnych.
2.	Opracowanie i wydanie jako akt prawa miejscowego rozporządzeń o ustanowieniu stref ochrony pośredniej dla ujęć wód.	W okresie raportowanym Wojewoda Śląski nie wydawał rozporządzeń o ustanowieniu obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w tym zbiorników wód podziemnych.
3.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu.	W ramach Monitoringu Wód Powierzchniowych w 2019 roku dla 3 JCWP oceniono stan chemiczny wód. Wszystkie JCWP posiadały zły stan wód oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Przeprowadzona w ramach monitoringu wód podziemnych w 2019 roku klasyfikacja i wyniki badań wskaźników fizykochemicznych nieorganicznych oraz organicznych w punktach pomiarowych przeprowadzonych wykazała, iż wody w trzech punktach to wody bardzo dobrej i dobrej jakości (I i II klasa).

		Jedynie jeden punkt – w Żywcu, zaklasyfikowano, jako wody zadowalającej jakości (III klasa). W kolejnych latach nie prowadzono monitoringu.
4.	Działania związane z przywracaniem i poprawą ekologicznych funkcji wód i poprawą hydromorfologii koryt cieków, w tym: działania renaturyzacyjne i rewitalizacyjne, przywracanie drożności cieków, zwiększenie retencyjności naturalnej ich zlewni.	W latach 2020-2021 w ramach realizacji działań dotyczących kwestii powodzi Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Krakowie poinformowało iż: - obecnie trwają końcowe prace nad opracowaniem ostatecznej wersji projektu aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (aPZRP) w ramach realizowanego projektu pn. „Przegląd i aktualizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym” dla obszarów problemowych, charakteryzujących się najwyższym poziomem zintegrowanego ryzyka powodziowego. Zakończenie prac planowane jest na II połowę 2022r. - w okresie 2016 – 2020 dokonano przeglądu map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) sporządzonych w I cyklu, i w uzasadnionych przypadkach ich aktualizacji. Sporządzone zostały również nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP). Zaktualizowane i nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne) zostały podane do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska i Klimatu w dniu 22 października 2020 r. Zaktualizowane i nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego są dostępne na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie pod adresami: - wersja kartograficzna MZP i MRP w postaci plików pdf: http://mapy.isok.gov.pl; - wersja numeryczna (wektorowa) MZP: https://wody.isok.gov.pl/imapkzgw/?gpmmap=gpMZP; - wersja numeryczna (wektorowa) MRP: https://wody.isok.gov.pl/imapkzgw/?gpmmap=gpMRP. Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), zgodnie z art. 171 ust. 8 ustawy Prawo wodne oraz art. 14 Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywy Powodziowej), podlegają przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji w cyklach 6-letnich, w związku z potrzebą oceny zmian ryzyka powodziowego oraz koniecznością planowania i realizacji działań mających na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji powodzi dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.
5.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych oraz w decyzjach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego granic obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego.	W okresie raportowanym gminy powiatu żywieckiego w tworzonych mpzp uwzględniały granice obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego.
6.	Realizacja obiektów małej retencji zgodnie z Programem małej retencji dla województwa śląskiego, w tym	W roku 2021 Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie w Krakowie zrealizowało zadania: zwiększanie zdolności retencyjnej zlewni potoku bez nazwy dopływu Glinnej w gminie Jeleśnia: opracowanie koncepcji

	nietechnicznych form retencji wód.	zwiększenia zdolności retencyjnej potoku Bez Nazwy dopływ Glinnej; koszt: 202 950,00 zł, zwiększanie zdolności retencyjnej zlewni potoku Sopotnia Mała w gminie Jeleśnia: opracowanie koncepcji zwiększenia zdolności retencyjnej potoku Sopotnia Mała; koszt: 172 200,00 zł.
7.	Budowa, przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	W latach 2020-2021 w ramach ochrony przeciwpowodziowej Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie w Krakowie wykonało następujące działania: - budowa masztu i instalacja stacji retransmisyjnej systemu ostrzegania ludności na wypadek awarii obiektu hydrotechnicznego Kaskady Soły: Budowa masztu i instalacja stacji retransmisyjnej systemu ostrzegania ludności na wypadek awarii obiektu hydrotechnicznego Kaskady Soły; koszt: 83 615,40 zł, - odmulenie Zbiornika Wodnego Tresna - wykonanie wstępnych badań osadów zalegających w zbiorniku; koszt: 61 860,00 zł.
8.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi szczegółowymi oraz rowami odwadniającymi tereny zurbanizowane	Ponadto w ramach "Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną" Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie w Krakowie wykonało na terenie powiatu żywieckiego szereg zadań utrzymaniowych, w tym na ZW Tresna, ZW Porąbka, Kaskadzie Soły, remonty zapór przeciwrumowiskowych, zasyp wyrw brzegowych, utrzymanie koryt, roboty utrzymaniowe: 60 zadań w roku 2020; łączny koszt: 7 769 538,72 zł, 43 zadania w roku 2021; łączny koszt: 5 350 273,97 zł.
9.	Działania edukacyjne, upowszechniające wśród rolników wiedzę o dobrych praktykach w zakresie ochrony wód, poprawy retencyjności zlewni w szczególności dzięki zabiegom z zakresu fito- i agromelioracji oraz melioracji wodnych szczegółowych	W latach 2020-2021 działanie było prowadzone przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Powiatowy Oddział w Bielsku-Białej oraz Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu pośrednio wraz z innymi działaniami z pozostałych dziedzin środowiskowych. W ramach realizacji zadania Powiatowy Zespół Doradztwa w Żywcu na terenie powiatu żywieckiego prowadził szkolenia, doradztwo oraz udzielał informacji w zakresie: - praktyk zapobiegających i przeciwdziałających utracie substancji organicznej, - wprowadzaniu do gleb i wód substancji szczególnie szkodliwych, - rolniczego wykorzystania ścieków i osadów ściekowych. W okresie objętym sprawozdaniem Gmina Węgierska Górka wydała broszurę pt. Vademecum postępowania w sytuacji zagrożeń. Koszt: 1 800,00 zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono jeden cel strategiczny:

- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

Aby osiągnąć ten cel założono realizację 8 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji, w tym deszczowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na priorytet terenów ujęć wody przeznaczonej do spożycia.	Związek Międzygminny ds. Ekologii w okresie 2019-2021 wybudował na terenie powiatu 50,95 km sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto została zrealizowana inwestycja wykonania zawiesziny mineralnej na Oczyszczalni Ścieków w Węgierskiej Górze. Związek Międzygminny ds. Ekologii realizował działania w zakresie uporządkowania gospodarki wodnej, w tym odprowadzania wód opadowych i roztopowych poprzez budowę systemu kanalizacji deszczowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS). Na chwilę obecną na terenie Gminy Ślemień realizowany jest III etap sieci wodociągowo-kanalizacyjnej od ulicy Modrzewiowej do ulicy Zielonej w Koconiu, do końca roku 2022 prace powinny być zakończone. Powstanie około 4,5 km sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, koszt 4,5 mln zł, docelowo zostanie podłączonych około 60 budynków mieszkalnych, dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej z programu RPO. Ponadto gmina prowadzi postępowanie przetargowe na rozbudowę sieci wod.-kan. dla przysiółka Poręby i ulicy Osiedlowej w Ślemieniu. Koszt inwestycji wynosi 10,0 mln zł, finansowane z Polskiego Ładu. Planuje się przyłączenie około 70 budynków. Czas realizacji do końca 2025 r. Na terenie Gminy Świnna trwa budowa sieci kanalizacyjnej w sołectwie Rychwałdek.
2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych.	Związek Międzygminny ds. Ekologii w okresie 2019-2021 wybudował na terenie powiatu 17,88 km sieci wodociągowej. Ponadto została zrealizowana inwestycja budowy Stacji Uzdatniania Wody wraz z ujęciem wody w gminie Jeleśnia.
3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.	W latach 2020-2021 na terenie gminy Radziechowy-Wieprz w ramach realizacji zadania, wykonano następujące działania: • I etap budowy wodociągu w m. Juszczyzna – wyłoniono wykonawcę, firmę Ekotexbud z Bielska-Białej, • II etap rozbudowy wodociągu w m. Wieprz i m. Bystra – wyłoniono wykonawcę, firmę Ekoinstal z Suchej Beskidzkiej, W latach 2020-2021 oddano do eksploatacji wodociąg w miejscowości Bystra; łączny koszt: 898 777,03 zł.

4.	Budowa, rozbudowa i modernizacji urządzeń służących do optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (w tym systemy sterowania, monitoringu i przesyłania danych).	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w okresie raportowanym w ramach realizacji zadania wykonało następujące działania: • wykonanie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągową i kanalizacyjną – zadanie zrealizowane w ramach projektu Oczyszczalnie Ścieków w Żywcu – Etap II; koszt: 2 373 234,91 zł, • aktualizacja oprogramowania SCADA; koszt: 57 676,00 zł, • wykonanie systemu wizualizacji i sterowania na Stacji Uzdatniania Wody; koszt: 40 291,96 zł.
5.	Działania edukacyjne, promocyjne w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży.	W okresie objętym sprawozdaniem działanie było prowadzone pośrednio wraz z działaniami edukacyjnymi w zakresie pozostałych dziedzin środowiskowych. Do najważniejszych organizowanych w 2020 roku przez Powiat Żywiecki działań można zaliczyć: • Mistrzostwa Powiatu w Biegach Górskich, • Beskidzki Karnawał, • Boże Narodzenie w Beskidach, • Wystawa „Pielgrzym” oraz koncert upamiętniający 100-lecie urodzin i 25. rocznicę pobytu Jana Pawła II na Żywiecczyźnie • Rajd Turystyczny „Czyste Góry 2020” • Powiatowy Konkurs „Świat w Koronie. Wczoraj – dziś – jutro” • Nagroda Starosty Żywieckiego za wybitne osiągnięcia w sporcie za rok 2019 • Powiatowy Konkurs Żywieckiej Gwary Pisanej „Jesteś moja Ziemia Żywiecka bliska sercu jak matka” • Powiatowy Konkurs „Pasięka Roku 2020” • Akcje sprzątnięcia brzegu Jeziora Żywieckiego • Dni otwarte Powiatu Żywieckiego • Dożynki Powiatowo-Diecezjalno-Gminne w Milówce • Konkurs na Najaktywniejsze Koło-Krajoznawczo-Turystyczne Powiatu Żywieckiego 2018-2020”. Ze względu na wybuch epidemii wirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z tego tytułu zakazów i ograniczeń wiele corocznie organizowanych przedsięwzięć nie mogło się odbyć, a niektóre z wyżej wymienionych inicjatyw zrealizowanych było z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość. Ponadto w 2020 roku Powiat współorganizował imprezy i przedsięwzięcia z zakresu kultury, sportu i oraz turystyki i promocji, które odbyły się z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa oraz przestrzeganiem obostrzeń epidemiologicznych. Staraniem Wydziału Turystyki wydano następujące wydawnictwa: • Mapa turystyczna Powiatu Żywieckiego • Folder „Żywiecczyzna. Turystyka aktywna”. Formy Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w 2020 r.: • przekazywanie środków finansowych na realizację zadań publicznych w trybie konkursu ofert, w tym z zakresu:

		- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 26 000 zł., - turystyki i krajoznawstwa – 15 000 zł., - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 84 000 zł., - Prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscowości Łodygowice, dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w miejscowościach Jeleśnia i Żywiec oraz realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej w 2020 r.– 192 060 zł., • promowanie działalności organizacji pozarządowych na stronie internetowej urzędu www.zywiec.powiat.pl – zarówno na głównej stronie jak i w zakładce dotyczącej organizacji pozarządowych, • pomoc przy rejestracji stowarzyszeń oraz klubów sportowych, • prowadzenie konsultacji dotyczących statutów oraz regulaminów stowarzyszeń, • wspieranie organizacji pozarządowych pozafinansowo wynajmując nieodpłatnie pomieszczenia oraz wypożyczając sprzęt będący w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Żywcu. W 2020 r. Wydział Turystyki, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu kontynuował rozpoczętą w 2019 roku realizację projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 oraz z budżetu państwa RP pn. „Beskidy zapraszają”, w ramach którego wydano wydawnictwo „Schroniska górskie w Beskidach” w trzech wersjach językowych, miała miejsce promocja Żywiecczyny na targach turystycznych we Wrocławiu, zorganizowano rajd turystyczny dla dzieci i młodzieży oraz study tour dla branży turystycznej. W 2020 r. wydano na realizację w/w projektu kwotę 104 556,12 zł. W 2021 roku Powiat Żywiecki realizował wiele przedsięwzięć o charakterze ponadregionalnym. Do najważniejszych organizowanych przez Powiat działań można zaliczyć: • 21 Półmaraton dookoła Jeziora Żywieckiego, • Boże Narodzenie w Beskidach, • Wielkanoc w Tradycji Naszych Przodków, • Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych, • Dni Powiatu Żywieckiego, • Zlot Turystyczno - Ekologiczny „Czyste Góry 2021”, • Nagroda Starosty Żywieckiego za wybitne osiągnięcia w sporcie za rok 2020, • Powiatowy Konkurs Żywieckiej Gwary Pisanej „Jesteś moja Ziemia Żywiecka bliska sercu jak matka”, • „Ród Żywczaków. Górale Żywieccy Wczoraj i Dziś.” - Wystawa w ramach Roku Górali w Województwie Śląskim, • Powiatowy Konkurs „Pasieka Roku 2021”, • Happening dla służby zdrowia, • Dożynki Wojewódzkie w Jeleśni. Wydano w 2021 roku w wersji elektronicznej folder pn. „Żywiecczyna. Dziedzictwo kulinarne”. Zlecono wykonanie promocyjnych filmów

		o budynku Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz o Kompleksie Parkowo-Zamkowym w Żywcu. W ramach współpracy Powiatu Żywieckiego z organizacjami pozarządowymi w 2021 r. realizowano: • przekazywanie środków finansowych na realizację zadań publicznych w trybie konkursu ofert, w tym z zakresu: – kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 26 000 zł., – turystyki i krajoznawstwa – 15 000 zł., – wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 84 000 zł.. • promowanie działalności organizacji pozarządowych na stronie internetowej urzędu www.zywiec.powiat.pl – zarówno na głównej stronie jak i w zakładce dotyczącej organizacji pozarządowych, • pomoc przy rejestracji stowarzyszeń oraz klubów sportowych, • prowadzenie konsultacji dotyczących statutów oraz regulaminów stowarzyszeń, • wspieranie organizacji pozarządowych pozafinansowo wynajmując nieodpłatnie pomieszczenia oraz wypożyczając sprzęt będący w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Żywcu. W zakresie działań promocyjnych wykonano następujące materiały promocyjne: smycze reklamowe, koszulki z logotypem Powiatu Żywieckiego, skórzane notatniki z długopisem, magnesy reklamowe, kalendarze ścienne, trójdzielne oraz terminarze z logotypem Powiatu Żywieckiego. W 2021 roku Wydział Turystyki promował walory turystyczne i kulturowe podczas targów turystycznych w Colmar (Francja), Pikniku nad Odrą w Szczecinie oraz podczas przedsięwzięcia pn. Beskidy w Ustce.
6.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszar ujęć wody przeznaczonej do spożycia.	Wszystkie gminy powiatu żywieckiego prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych. Na dzień 31.12.2021 r. na terenie powiatu zewidencjonowanych było łącznie 6 175 szt. zbiorników bezodpływowych, 251 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 8 stacji zlewnych, w tym w gminie: • Czernichów – 860 szt. zbiorników bezodpływowych, 42 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, 2 szt. stacji zlewnych, • Gilowice – 124 szt. zbiorników bezodpływowych, 9 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Jeleśnia – 1 550 szt. zbiorników bezodpływowych, 12 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Koszarawa – 163 szt. zbiorników bezodpływowych, 1 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Lipowa – 345 szt. zbiorników bezodpływowych, 34 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Łękawica – 188 szt. zbiorników bezodpływowych, 4 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, 1 stacja zlewna, • Łodygowice – 39 szt. zbiorników bezodpływowych, 69 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Milówka – 546 szt. zbiorników bezodpływowych, 11 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Radziechowy-Wieprz – 225 szt. zbiorników bezodpływowych, 25 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2020-2021

		• Rajcza – 215 szt. zbiorników bezodpływowych, 2 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, 1 stacja zlewna, • Ślemień – 650 szt. zbiorników bezodpływowych, 1 stacja zlewna, • Świnna – 420 szt. zbiorników bezodpływowych, 7 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Węgierska Górka – 167 szt. zbiorników bezodpływowych, 6 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, 1 stacja zlewna, • Ujszoły – 470 szt. zbiorników bezodpływowych, 13 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, • Żywiec – 213 szt. zbiorników bezodpływowych, 16 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, 1 stacja zlewna.
7.	Wparcie finansowe dla gospodarstw realizujących przydomowe oczyszczalnie ścieków (ok. 30 szt.).	W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane.
8.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2020-2021 przeprowadził łącznie 92 kontrole wśród podmiotów korzystających ze środowiska, zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego, w tym 36 w zakresie przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Gmina Lipowa w całym okresie raportowanym wysyłała do mieszkańców wezwania dotyczących kontroli zbiorników bezodpływowych, rocznie około 300 wezwań.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.6 Gospodarowanie zasobami geologicznymi

W zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono dwa cele strategiczne:

- Racjonalne i efektywne gospodarowania zasobami ze złóż.
- Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi.

Aby osiągnąć te cele założono realizację 6 zadań, z czego:

- 3 własne,
- 3 monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 10 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	W latach 2019-2021 zadanie nie było realizowane.
2.	Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestru zawierającego informacje o tych terenach	Starosta Żywiecki na bieżąco prowadzi rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy. Jest on prowadzony w oparciu o zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy wykonawcze (Rozporządzenie Ministra Klimatu). Rejestr jest na bieżąco aktualizowany o nowopowstałe osuwiska lub uaktywnienie się już udokumentowanych osuwisk. Rejestr jest dostępny w BIP Starostwa Powiatowego w Żywcu.
3.	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	Zadanie to realizowane jest w razie potrzeb przez Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu . W 2020 r w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych kwotę 14.000,00 zł przeznaczono na wykonanie dokumentacji projektowej remontu uszkodzonego muru oporowego przy DP Nr 1450S w Kamesznicy. Natomiast w ramach wydatków majątkowych kwotę 2.800.965,90 przeznaczono na zabezpieczenie i stabilizację osuwiska przy uszkodzonym odcinku DP nr 1475S Żywiec- Rychwałd w m. Żywiec. Zadanie finansowane było ze środków: • dotacji z budżetu państwa – 2.163.457,00 zł. • Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 549.000,00 zł • środków własnych – 88.508,90 zł. Ponadto z rozdziału tego kwotę 5.000,00 zł przekazano jako pomoc finansową dla Powiatu Przemyskiego na pokrycie kosztów usuwania skutków nawałnic, które miały miejsce w czerwcu 2020 r.

	W 2021 r w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych wykonano jedno zadanie pn.: „Zabezpieczenie i stabilizacja osuwiska Butorowa Grapa przy drodze powiatowej nr 1439 S w miejscowości Ujsoły przysiółek Hutyrów”. W 2021 roku w ramach wydatków majątkowych kwotę 1.812.718,46 zł przeznaczono na wykonanie zadania pn. „Zabezpieczenie uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1426S Sopotnia Mała – Juszczyzna w km od 0+730 do km 0+790 w miejscowości Sopotnia Mała”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 11 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ MONITOROWANYCH** w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	W okresie raportowania zadanie nie było realizowane, nie było takiej potrzeby.
2.	Realizacja III etapu Systemy Osłony Przeciwsuwiskowej SOPO jako programu monitoringu terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i prowadzenia rejestrów zawierających informacje o terenach zagrożonych procesami osuwiskowymi w tym opracowanie map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla Gmin Powiatu Żywieckiego	W Państwowym Instytucie Geologicznym od 2006 roku realizowano projekt System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO). Celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Wyniki Projektu są przedstawiane na mapach topograficznych w skali 1: 10 000 i są pomocne w ocenie ryzyka osuwiskowego, czyli w ograniczeniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Dla terenów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wymagane jest opracowanie szczegółowych dokumentów geologiczno – inżynierskich. Dla terenu powiatu żywieckiego prowadzony jest rejestr osuwisk. Aktualnie, zgodnie bazą SOPO na terenie powiatu jest 2 510 osuwisk oraz 179 terenów zagrożonych. W okresie raportowania na terenie powiatu żywieckiego, w ramach projektu SOPO nie prowadzono żadnych prac związanych z opracowaniem map osuwisk i terenów zagrożonych. Na terenie powiatu znajduje się 26 osuwisk objętych monitoringiem w ramach projektu SOPO. Są to osuwiska zlokalizowane na terenie gmin: Czernichów, Lipowa, Milówka, Rajcza, Żywiec, Jeleśnia, Ślemień, Ujsoły, Koszarawa oraz Łękawica. Dla ochrony przed potencjalnymi osuwiskami i osuwaniem się mas ziemnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin należących do powiatu żywieckiego wprowadzane się zapisy ograniczające zagospodarowanie terenów osuwiskowych i predestynowanych do powstawania osuwisk.
3.	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	Gminy nie realizowały takich zadań w okresie raportowanym. Zadanie to realizował Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.7 Ochrona gleb

W zakresie ochrony gleb w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono dwa cele strategiczne:

- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.
- Przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno – ekonomicznymi.

Aby osiągnąć te cele założono realizację 10 zadań, z czego:

- 2 własne,
- 8 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 12 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1	Prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni	W wyniku przeprowadzonej analizy na terenie Powiatu Żywieckiego nie zostały zidentyfikowane rodzaje działalności mogących z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wymienione w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 roku w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395). Nie stwierdzono również wystąpienia przed dniem 30.04.2007 r. innych potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia gleby lub ziemi. W rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pod nr rej. 137 zostało wpisane już „Potwierdzone historyczne zanieczyszczenie powierzchni o powierzchni 0,095 ha” zlokalizowane na terenie działek o nr ewid. 985/100, 985/175 i 985/176 położonych w Węgierskiej Górcie przy ul. Kolejowej 6.
2	Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach poprzemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi	Nie było potrzeby realizacji zadania w okresie raportowanym. W 2021 roku wydatkowano środki w kwocie 23.138,00 zł otrzymane od Województwa Śląskiego wydatkowane na zakup sprzętu niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych, tj. zestawu komputerowego, laptopa, oprogramowania, dysku wymiennego oraz iPhone`a z GPS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 13 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Kontynuacja Programu OWCA — PLUS	W ramach „Wojewódzkiego Programu – Owca Plus do roku 2020” w roku 2020 zrealizowano działanie pn.: Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez prowadzenie wypasu owiec na wybranych halach,

		polanach, i łąkach górskich w Beskidzie Śląskim i Żywieckim – realizowane przez Fundację Pasterstwo Transhumancyjne. W ramach „Wojewódzkiego Programu – Owca Plus do roku 2020” w roku 2019 zrealizowano działania na łączną kwotę 509 365,00 zł, natomiast w roku 2020 na kwotę 504 566,21 zł. 9 Grudnia 2020 roku Zarząd Województwa Śląskiego przyjął nowy program – „Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027”. W nowym dokumencie zapisanych jest 108 terenów leżących na terenie powiatu żywieckiego, o łącznej powierzchni 1 668,5 ha, w tym 617,12 ha w Węgierskiej Górcie, 443,3 ha w Jelesni, 219,9 ha w Ujsolach oraz 196,5 ha w Rajczy. W roku 2021 zrealizowano następujące zadania związane z czynną ochroną przyrody oraz z działaniami promującymi Wojewódzki Program - Owca Plus do roku 2027: • Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez prowadzenie wypasu owiec na wybranych halach, polach i łąkach górskich w Beskidzie Śląskim i Żywieckim – realizowane przez Fundację Pasterstwo Transhumancyjne, • Beskidzkie owce – realizowane przez Fundację Dobry Widok, • Beskidzkie Hale czekają na wypas – realizowane przez Fundację na Rzecz Rozwoju Owczarstwa, • „Proćpok” XI pasterska Jesień w Kamesznicy – realizowane przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kamesznicy, • Po tropie Bacowego Kierpca, czyli jak pasterze owce pasali – realizowane przez Stowarzyszenie Sól Kiczora, • XI Jarmark Pasterski – realizowane przez Fundację Pasterstwo Transhumancyjne, • Mistrzostwa Górali karpackich w koszeniu łąki – realizowane przez Stowarzyszenie Natura i Ekologia, • Śpywanie na Groniu – realizowane przez Stowarzyszenie Natura i Ekologia, • Na Bacówce u Greniów – realizowane przez Fundację na Rzecz Rozwoju Owczarstwa¹. W roku 2021 zrealizowano zadania na łączną kwotę 697 339,26 zł.
2.	Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb.	Na terenie powiatu żywieckiego w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowane są dwa punktu pomiarowe: w miejscowości Cięcina (gm. Węgierska Górka) oraz w mieście Żywiec. Ostatnie badania prowadzone były w 2020 roku. Wyniki badań wskazują na postępowanie zakwaszenia gleb zarówno w Żywcu i w Węgierskiej Górcie, powiększyła się także w Żywcu zawartość węglowodorów nienasyconych, a na stanowisku w Węgierskiej Górcie zmniejszyła się zawartość węglowodorów nienasyconych. Pełne wyniki badań dostępne są na stronie www.gios.gov.pl/chemizmgleb
3.	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb metalami ciężkimi, promieniotwórczymi oraz środkami ochrony roślin Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie: spadkowi	W ramach realizacji zadania w latach 2020-2021 pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Żywcu przeprowadzili: w 2020 roku: • 9 szkoleń z zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna oraz ochrony bioróżnorodności, w tym NATURA 2000, w których uczestniczyło 68 osób,

¹ Pismo z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego znak OE-AD-UI.706.193.2022 z dnia 29 sierpnia 2022 r.

	zawartości próchnicy, wzrostowi gęstości objętościowej i zmniejszaniu porowatości, zasolenia oraz zakwaszania gleb Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	• 389 konsultacji z zakresu upowszechniania metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska, • 304 konsultacje z zakresu realizacji wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, w 2021 roku: • 7 szkoleń z zakresu: zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, wpływ produkcji rolnej na zmiany klimatu i jej adaptacja do tych zmian, prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach NATURA 2000, normy i wymogi wzajemnej zgodności w gospodarstwach prowadzących produkcję zwierzęcą, lokalne partnerstwa do spraw wody w województwie śląskim, zasady dobrej praktyki w gospodarowaniu wodami, ustawa Prawo wodne. W szkoleniach uczestniczyło 90 osób, • 6 doradztw grupowych o tematyce: uprawa wybranych roślin rolniczych metodami ekologicznymi, ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, odnowa zdegradowanych użytków zielonych, wymogi uprawy poszczególnych roślin metodami ekologicznymi, znaczenie prozdrowotne roślin uprawianych metodami ekologicznymi w żywieniu rodzin w szczególności dla zdrowia dzieci, ochrona i poprawa stanu trwałych użytków zielonych, systemy i metody małej retencji wodnej w gospodarstwie rolnym. Z doradztw grupowych skorzystały 24 osoby, • 900 konsultacji z zakresu realizacji działań: normy i wymogi wzajemnej zgodności w gospodarstwach prowadzących produkcję zwierzęcą, uprawy roślin metodami ekologicznymi, normy i wymogi wzajemnej zgodności, bezpieczeństwo produkcji żywności, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach, • ponad 400 doradztw z zakresu: ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, zasad realizacji działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz warunków i zasad udziału rolników wg aktualizacji przepisów, wymogów Prawa wodnego w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem pochodzenia rolniczego, ochrona środowiska i zachowanie bioróżnorodności na poziomie gospodarstwa.
4.	Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych	Portal OPTI-TPP to interaktywna regionalna baza danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych, która powinna być na bieżąco aktualizowana. Baza danych systemu zawiera informacje w postaci warstw informacyjnych o terenach przemysłowych i przemysłowych oraz elementach środowiska naturalnego i ich stanie. Portal integruje różne obszary wiedzy oraz informacje w zakresie efektywnego planowania przestrzennego i zarządzania terenami przemysłowymi. Ideą portalu jest poprawa systemu zarządzania środowiskiem w województwie śląskim, integracja działań na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz powszechny i nieodpłatny dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku.
5.	Rekultywacja i rewitalizacja terenów	Nie było potrzeby realizacji zadania w okresie raportowanym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.8 Gospodarowanie odpadami

W zakresie gospodarowania odpadami w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono dwa cele strategiczne:

- Racjonalna gospodarka odpadami.
- Gospodarowania odpadami innymi niż komunalne.

Aby osiągnąć te cele założono realizację 11 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 10 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 14 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2019-2021 przeprowadził łącznie 92 kontrole wśród podmiotów korzystających ze środowiska, zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego, w tym 51 w zakresie przestrzegania przez podmioty warunków prawidłowego postępowania z odpadami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 15 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Aktualizacja inwentaryzacji i programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym „Programie usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032”	Gminy z terenu powiatu żywieckiego realizują zadania związane z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów zawierających azbest pochodzących od mieszkańców /przedsiębiorców z terenu danej gminy. Aktualnie najwięcej odpadów zawierających azbest usunęła gmina: Lipowa 1 518 Mg i gmina Żywiec 1 1914 Mg, najmniej zaś gmina Koszarawa 227 Mg i gmina Ślemień 296 Mg. Wg danych z Bazy Azbestowej, Gmina Świnna nie realizowała dotychczas zadania. Wszystkie gminy wspomagają mieszkańców w usuwaniu azbestu, przy pomocy środków WFOŚiGW oraz budżetu własnego. W latach raportowanych 2 gminy należące do powiatu żywieckiego zaktualizowały Program usuwania azbestu: • „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Czernichów” przyjęty uchwałą Rady Gminy nr XVI/133/2020 z dnia 7 lutego 2020 roku, • „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łodygowice na lata 2020-2032” przyjęty uchwałą nr XIX/202/2020 Rady Gminy Łodygowice z dnia 29 grudnia 2020 roku.

		Zgodnie z założeniami „Programu usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032” z terenu powiatu żywieckiego powinno zostać usunięte do końca 2021 roku powinno się usunąć około 36% wyrobów. Z terenu powiatu usunięto 38,16%, oznacza to, że cel został osiągnięty.
2.	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym rozbudowa i modernizacja PSZOK-ów	W oparciu o zapisy powyższej ustawy Rady Gmin i Miasta uchwały akty prawa miejscowego regulujące zasady utrzymania czystości i porządku jak i szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Podmiotem odbierającym (a tym samym wykonawcą usługi) jest wyłonione w trybie zamówienia publicznego przedsiębiorstwo. Wykonawca realizuje zamówienie publiczne na rzecz gminy stosując zasady określone w Regulaminie Utrzymania Czystości i Porządku oraz Szczegółowe zasady świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania. Regulamin określa rodzaje odbieranych odpadów, maksymalne ilości odpadów odbieranych, rodzaje pojemników na nieruchomościach oraz częstotliwości odbieranych frakcji. W oparciu o ww. zapisy sporządzono Harmonogram Odbioru Odpadów Komunalnych precyzujący terminy odbioru poszczególnych odpadów z nieruchomości. Częścią integralną ww. systemu jest funkcjonowanie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
3.	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	W okresie raportowanym gminy powiatu żywieckiego dążyły do osiągnięcia założonych poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów. W 2021 roku wprowadzono nowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz U z 2020 r. poz. 2361). W związku z tym od 2021 r. poziom obliczany jest dla wszystkich odpadów komunalnych ogółem.
4.	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie. Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów	Łącznie z terenu powiatu żywieckiego odebrano 46 769,01 Mg w 2021 r. odpadów komunalnych (37 236,82 Mg w 2018 r.) Średnia ilość odpadów na mieszkańca, odebranych z terenu gmin należących do powiatu żywieckiego wyniosła w 2021 r. 308 kg na osobę. W stosunku do danych dla województwa śląskiego (401 kg wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca w 2021 roku) wskazuje, że dane te są poniżej średniej. W 2021 r. na terenie powiatu żywieckiego zebrano selektywnie 28 799,86 Mg odpadów m.in.. papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, tekstylia, niebezpieczne, w tym 21 819,61 Mg z gospodarstw domowych, 980,25 Mg z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji). W porównaniu do roku 2018 odnotowano wyraźny wzrost o 49,6% odpadów zebranych selektywnie.
5.	Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.9 Zasoby przyrodnicze w tym leśne

W zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” wyznaczono jeden cel strategiczny:

- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

Aby osiągnąć ten cel założono realizację 20 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 19 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020 - 2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 16 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zasobów przyrodniczych w tym leśnych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Opracowanie Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów	Starosta Żywiecki sporządza i prowadzi wykaz aktualnych Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, opracowanych zgodnie z przepisem art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r., poz. 672). W 2020 roku środki 56.823,66 zł przeznaczono na „Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych na terenie miejscowości Jeleśnia, Krzyżowa i Przyborów w Gminie Jeleśnia”. W ramach w/w opracowania wykonano uproszczone plany dla powierzchni 2283,57 ha, które będą podstawą do prowadzenia przez Nadleśnictwo Jeleśnia prawidłowego nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Opracowanie zawiera opis siedliskowy, taksacyjny i gospodarczy lasów, informacje dotyczące stanu zdrowotnego lasu, jego potrzeb hodowlanych i możliwości produkcyjnych, które są niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej. Uprozczone plany kształtują wykorzystanie lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności bez szkody dla ekosystemu. Ponadto opracowanie posłuży również do sporządzania i uzgadniania strategicznej oceny oddziaływania uproszczonych planów urządzania lasu na środowisko. Zadanie sfinansowanie było ze środków z opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska w kwocie 11.364,73 zł oraz z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 45.458,93 zł. W 2021 roku kwotę 50.279,86 zł przeznaczono na „Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych na terenie miejscowości Pewel Wielka, Mutne w Gminie Jeleśnia, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Przyłęków, Rychwałdek, Świnna i Trzebinia w gminna Świnna oraz Koszarawa w gminie Koszarawa”. W ramach w/w opracowania wykonano uproszczone plany dla powierzchni 2068,8727 ha, które będą podstawą do prowadzenia przez Nadleśnictwo Jeleśnia prawidłowego nadzoru nad gospodarką leśną w lasach

		niestanowiących własności Skarbu Państwa. Opracowanie zawiera opis siedliskowy, taksacyjny i gospodarczy lasów, informacje dotyczące stanu zdrowotnego lasu, jego potrzeb hodowlanych i możliwości produkcyjnych, które są niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej. Uproszczone plany kształtują wykorzystanie lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności bez szkody dla ekosystemu. Ponadto opracowanie posłuży również do sporządzania i uzgadniania strategicznej oceny oddziaływania uproszczonych planów urządzania lasu na środowisko. Zadanie sfinansowanie było ze środków z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska w kwocie 10.055,97 zł oraz z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 40.223,89 zł. W 2020 roku kwotę 429.597,60 zł przeznaczono na dotacje za nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, który sprawują Nadleśnictwa: Jeleśnia, Ujsoły, Węgierska Górka. W 2021 roku kwotę 444.504,48 zł przeznaczono na nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa, który sprawują Nadleśnictwa: Jeleśnia, Ujsoły, Węgierska Górka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 17 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ MONITOROWANYCH** w zakresie zasobów przyrodniczych w tym leśnych na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Budowa regionalnego systemu monitoringu różnorodności biologicznej i georóżnorodności oraz zagospodarowania przestrzennego, zintegrowanego z ORSIP* z bazami GIOŚ	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w ramach zadania tworzy zręb regionalnego systemu monitoringu różnorodności biologicznej i georóżnorodności w ramach projektu BIOGEO, który w pewnym zakresie został zintegrowany z Otwartym Regionalnym Systemem Informacji Przestrzennej. Dla poprawnego działania systemu monitoringu niezbędne jest systematyczne zasilanie bazy danymi. Prowadzone są prace związane z utrzymaniem bazy (aktualizacjami struktury, korekta błędów, pozyskiwanie danych). Nie planuje się integracji z danymi GIOŚ. Jednostka nie uczestniczyła w opracowaniu systemu monitoringu zagospodarowania przestrzennego.
2.	Kontynuowanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej województwa ze szczególnym uwzględnieniem grup organizmów, zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych o niewystarczającym rozpoznaniu	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego realizuje projekt pt. „Ochrona Zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych” w ramach komponentu I LIFE+ Przyroda i różnorodność. Głównym celem projektu jest zachowanie i kompleksowa ochrona cennych dla Unii Europejskiej siedlisk nieleśnych na obszarze Beskidu Żywieckiego i Beskidu Śląskiego. W ramach projektu działań ochronnych, w raportowanym okresie, wykonana została m.in. infrastruktura pasterska (budowa bacówek) w Kamesznicy Żłatnej, Cięcinnie oraz Rycerce Górnej. Ponadto w ramach projektu LIFE12 NAT/PL/000081 pt. „Ochrona zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych, Komponent I LIFE Przyroda i różnorodność biologiczna”, ZPKWŚ przeprowadził monitoring przyrodniczy hal i polan górskich, w którego efekcie opracowano dokumenty: • Ekspertyzę końcową przedstawiającą wnioski z całości prowadzonego monitoringu przyrodniczego na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i Żywieckiego Parku Krajobrazowego, • Inwentaryzację przyrodniczą dla IV i V kompleksu wypasowego oraz monitoring występowania szczawiu alpejskiego <i>Rumex alpinus</i>

		pod kątem skuteczności metody jego usuwania na wybranych powierzchniach, Mapy rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych: zachodniokarpacka murawa bliźniczkowa i górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie oraz siedliska przyrodnicze z udziałem dzwonka piłkowanego <i>Campanula serrata</i> na polanach Beskidu Śląskiego i Żywieckiego.
3.	Opracowanie i wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz utrwalanie osiągniętych efektów z uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów	W okresie raportowanym nie wykonywano tego rodzaju analiz.
4.	Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności na temat przedmiotów ochrony na obszarach natura 2000 (w tym akcja informacyjna na temat użytkowania pojazdów mechanicznych w obrębie siedlisk naturowych) oraz walorów przyrodniczych parków krajobrazowych	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu realizuje zadania z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej zgodnie z wymaganiami ustawowymi oraz statutowymi. Tematyka warsztatów przyrodniczych porusza zagadnienia związane z walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego. Adresami warsztatów jest młodzież szkolna oraz osoby dorosłe, natomiast zakres tematyczny obejmuje gatunki roślin i zwierząt występujące na obszarze parków krajobrazowych, formy ochrony przyrody, osobliwości przyrodnicze, uwrażliwienie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe ww. obszaru. Ponadto poruszane są kwestie związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną oraz dobrymi praktykami w życiu codziennym mającymi wpływ na stan środowiska (m.in. tematyka związana ze smogiem, segregacją śmieci). Placówki oświatowe na obszarze powiatu są na bieżąco informowane o prowadzonych przez ZPKWŚ O/Żywiec działaniach, m.in.: • Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, • Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Magia Beskidów”, • Wojewódzki Konkurs Wiedzy Ekologicznej - wojewódzkie konkursy plastyczne i fotograficzne koordynowane przez Ośrodki Edukacyjne ZPKWŚ, • warsztaty terenowe na obszarze parków krajobrazowych, • pogadanki, • akcje ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Święto Drzewa), • zajęcia okazjonalne o tematyce przyrodniczej (Międzynarodowy Dzień Roślin, Międzynarodowy Dzień Krajobrazu, zajęcia z okazji Świąt Wielkanocnych, Mikołaja, Bożego Narodzenia, w czasie trwania wakacji i ferii). Ponadto ZPKWŚ O/Żywiec rozpowszechnia wśród placówek oświatowych Biuletyn Informacyjny „Beskidzkie Parki Krajobrazowe”, poruszający zagadnienia związane z ochroną przyrody i krajobrazu na obszarze Beskidzkich Parków Krajobrazowych. W latach 2020-2021 działania edukacyjne prowadzone przez Nadleśnictwo Jeleśnia polegały na prowadzeniu pogadanek edukacyjnych w placówkach lub poza placówkami na ścieżkach edukacyjnych. Poruszano zagadnienia związane z trwale zrównoważoną gospodarką leśną, pracą leśnika oraz innymi zagadnieniami związanymi z zagospodarowaniem lasu i jego ochroną. W ramach działań edukacyjnych w związku z pandemią COVID-19 nadleśnictwo w 2021 roku zorganizowało Akcję pod nazwą „Z Rodziną do lasu”. Akcja miała na celu aktywizację rodziców oraz zaangażowanie w proces edukacji leśnej poprzez spacerowanie z dziećmi po ścieżce edukacyjnej Nadleśnictwa Jeleśnia i odpowiadanie na pytania przygotowane przez nadleśnictwo.

		Ponadto Nadleśnictwo przyłączyło się do akcji pod nazwą „Więcej zieleni, więcej tlenu”. W ramach akcji na Żywieckim Rynku rozdawane były sadzonki drzew i krzewów owocowych oraz biocenotycznych. W latach 2020-2021 ze względu na pandemię koronawirusa działania edukacyjne w Nadleśnictwie Ujsoly były mocno ograniczone. Przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych w szkołach podstawowych oraz przedszkolach, a także 1 wycieczkę do lasu. Nadleśnictwo Ujsoly brało również dwukrotnie udział w ogólnopolskiej akcji #sadziMY pod patronatem Prezydenta RP.
5.	Prowadzenie bazy danych o czynnej ochronie przyrody	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu prowadził na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz Żywieckiego Parku Krajobrazowego projekt LIFE nr LIFE12 NAT/PL/000081 pn. „Ochrona zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych” finansowany ze środków NFOŚiGW. Głównym celem projektu było zachowanie i kompleksowa ochrona cennych dla Unii Europejskiej siedlisk nieleśnych na obszarze Beskidu Żywieckiego i Beskidu Śląskiego. Projekt poprzez swoje założenia realizował Dyrektywę 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory SOO Beskid Śląski (PLH 240005) i SOO Beskid Żywiecki (PLH 240006). W latach 2019-2020 ZPKWŚ prowadziło działania zmierzające do utrzymania osiągniętego efektu przyrodniczego projektu LIFE poprzez dalszą działalność wypasową, a także kontynuację zabiegu eliminacji szczawiu alpejskiego: dwukrotnie w ciągu roku koszenie zwartych płatów szczawiu alpejskiego wraz z usunięciem biomasy. Ponadto w 2020 roku ZPKWŚ realizował projekt dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Katowicach pn. „Czynna ochrona cennych przyrodniczo i krajobrazowo siedlisk ZPKWŚ”. Na terenie powiatu żywieckiego w 2020 roku były to prace polegające na koszeniu ekspansywnych gatunków roślin (na obszarze ok. 25 ha) oraz usuwaniu samosiewów drzew i krzewów (na obszarze 51,5 ha) na cennych przyrodniczo. Ponadto od 2021 roku ZPKWŚ realizuje zadanie dofinansowane z WFOŚiGW w Katowicach pn. „Ocena stanu populacji gatunków ptaków strefowych, dla których istnieje potrzeba wdrożenia działań z zakresu ochrony czynnej terenów otwartych wraz z monitoringiem siedlisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych”. Szacowany koszt projektu wynosi 286 000,00 zł. W ramach ww. zadania na terenie powiatu żywieckiego prowadzone są następujące działania: • monitoring skuteczności usuwania szczawiu alpejskiego, • inwentaryzacja wiosennych gatunków roślin zielonych w cennych typach siedlisk nieleśnych, • ocena stanu populacji gatunków ptaków strefowych (bocian czarny, orzeł przedni, puchacz).
6.	Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i monitoring gatunków i siedlisk objętych ochroną na obszarach Natura 2000 na potrzeby realizacji planów zadań ochronnych	Nadleśnictwo Ujsoly działa w oparciu o Plany Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 (Beskid Żywiecki PLH240006 – obszar siedliskowy oraz PLB240002 – obszar ptasi) obejmujący obszar Nadleśnictwa. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w ramach projektu LIFE nr LIFE12 NAT/PL/000081 pt. „Ochrona zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych”, Komponent I LIFE Przyroda i różnorodność biologiczna przeprowadził monitoring przyrodniczy hal i polan górskich, w którego efekcie określono zagrożenia i wskazano kierunki ochrony hal i polan górskich, które są realizowane w ramach planu zadań ochronnych.
7.	Integracja działań w ramach wdrażania zapisów Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w ramach Strategii Ochrony Przyrody ukierunkowany jest na zachowanie i odtwarzanie dziedzictwa przyrodniczego i przyrodniczo-kulturowego oraz zrównoważone korzystanie z zasobów przyrody i kształtowanie środowiska przyrodniczego na obszarze parków, uwzględniając potrzeby przyszłych pokoleń oraz nie naruszając potrzeb i praw w tym zakresie mieszkańców sąsiadujących

		z terenami parków. Gromadzone są zasoby informacyjne o przyrodzie i krajobrazie w celu tworzenia odpowiednich baz danych. Oddział Biura ZPKWŚ w Żywcu realizował przedsięwzięcia ujęte w strategii dotyczące: • Szlaku zabytków przyrody województwa śląskiego, • Regionalnego systemu obszarów chronionych (RSOCh) Poznaj i chroń – Dekada badań przyrodniczych, • Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pracownia na rzecz Wszystkich Istot na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Małego realizowany był monitoring przyrodniczy skutków wdrażania Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do 2020 i do 2027 roku, Współpraca ze Śląskim Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w zakresie utrzymania i rozwoju modułu „Dziedzictwo Przyrody” w zakresie m.in. przekazywania danych przestrzennych, konsultacji organizacji modułu, konsultacji kompozycji mapowych.
8.	Systematyczna aktualizacja wojewódzkiej bazy danych przyrodniczych w ramach modułu „Przyroda”, komponentu Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego (ORSIP)	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu systematycznie gromadził dane do aktualizacji niezbędne do bazy danych przyrodniczych województwa śląskiego.
9.	Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Gmina Gilowice w ramach realizacji zadania wykonała zadanie dotyczące zagospodarowania brzegów potoku Łękawska poprzez rewitalizację obszaru. Gminy powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zapisach w mpzp uwzględniały zapisy dotyczące zapewnienia właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu.
10.	Oznakowanie granic obszarów uznanych za formy ochrony przyrody oraz postawienie tablic informacyjnych	W ramach realizacji zadania Nadleśnictwo Ujsoly odnowiło granice rezerwatu Śrubita w Rycercie Górnej. W latach 2020-2021 objętych sprawozdaniem w ramach realizacji zadania Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach wykonała m.in. tablice informacyjne dla rezerwatu Śrubita w Rycercie Górnej.
11.	Zachowanie lub odtwarzanie właściwego stanu siedlisk i gatunków poprzez realizację zadań ochronnych wyznaczonych dla obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody	W latach 2020-2021 w zakresie ochrony gatunkowej Nadleśnictwo Jeleśnia realizowało zagadnienia na podstawie zapisów Programu Ochrony Przyrody oraz Planów Zadań Ochronnych. Działania ochronne związane ze zwalczaniem szkodników owadzych to: • zwalczanie szkodników wtórnych w postaci wyznaczania, usuwania i wywożenia poza strefę zagrożenia drzew zasiedlonych, • prognozowanie występowania szkodników wtórnych świerka (korników) w pułapkach feromonowych, obserwacje lotu motyli brudnicy mniszki oraz kontrola defoliacji koron drzew w celu stwierdzenia występowania zasnuj świerkowych. W latach 2020-2021 w ramach czynnej ochrony zwierząt pracownicy Nadleśnictwa Ujsoly byli zobligowani do przeprowadzenia wizji terenowych przed przystąpieniem do prac z zakresu pozyskiwania drewna i hodowli lasu

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2020-2021

		w celu wykrywania gniazd i dziupli ptaków. Wykryte miejsca lęgowe zostały zabezpieczone przez przypadkowym zniszczeniem. Ponadto w latach 2020-2021 w ramach czynnej ochrony zwierząt wykładano karmę dla ptaków w ilości 1 150 kg oraz przeprowadzono jesienne czyszczenie budek lęgowych dla ptaków. W ramach ochrony przez szkodnikami w latach 2020-2021 wyłożono 1 106 szt. pułapek feromonowych, głównie na różne gatunki korników. Ponadto wyznaczono, pozyskano oraz wywieziono poza strefę zagrożenia 82 096 szt. posuszu (drzew opanowanych przez korniki). Zadanie jest realizowane także przez Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Katowicach na bieżąco – realizowane są zadania określone w odpowiednich aktach prawnych, w tym nadzór nad wykonanymi zadaniami.
12.	Przebudowa drzewostanów na terenach leśnych w kierunku zgodności z siedliskiem oraz zalesienia	W 2020 roku Nadleśnictwo Ujszoły wykonało odnowienia lasu na powierzchni 483,19 ha (w tym 391,44 ha odnowień naturalnych) wysadzając 496,84 tys. szt. sadzonek. W 2021 roku odnowienia dokonano na powierzchni 226,24 ha (w tym 161,34 ha odnowień naturalnych), wysadzając 305,66 tys. szt. sadzonek.
13.	Zachowanie bioróżnorodności na terenach wiejskich z wykorzystaniem programów rolno-środowiskowych	W latach 2020-2021 Śląski Oddział Regionalny ARiMR w Częstochowie na terenie powiatu żywieckiego zrealizowano łącznie 184 pakiety rolno-środowiskowe na powierzchni 948,04 ha.
14.	Zachowanie i odtwarzanie właściwego stanu siedlisk, cennych gatunków, elementów przyrody nieożywionej oraz krajobrazu na terenie obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, a także poza terenem obszarów chronionych	Beskidzki Związek Pszczelarzy „Bartnik”, Koła Pszczelarzy Ziemi Żywieckiej, Beskidzkie Stowarzyszenie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Kształcenia Ludności w Rychwałdzie oraz Stowarzyszenie Pszczelarzy „Beskidzkie Trutnie” w Kocierzu Rychwałdzkim w 2020 roku zleciły opracowanie „Strategii rozwoju pszczelarstwa na lata 20221 do 2027 roku na terenie powiatu żywieckiego. Niniejsza strategia jest zgodna ze „Strategią Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030”, realizuje jej cele, w szczególności w zakresie celu strategicznego pod nazwą „Zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie oraz umożliwiającym korzystanie z ich zasobów obecnym i przyszłym pokoleniom”, kierunek działań: • Poprawa stanu ekosystemów i stanu gatunków oraz odtwarzanie utraconych elementów różnorodności biologicznej, • Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Powyższe opracowanie pozwala spojrzeć na zabezpieczenie biologicznej równowagi środowiska powiatu żywieckiego, przy włączeniu do współpracy mieszkańców. Realizacja zaplanowanej strategii pozwoli stworzyć tym pożytecznym owadom środowisko przyjazne do zapylania roślin.
15.	Usuwanie roślinności inwazyjnej	Gmina Łodygowice od 2019 roku prowadzi intensywne działania mające na celu trwałe usunięcie Barszczu Sosnowskiego. W pierwszym roku przeprowadzono zabiegi na 20 ha, z roku na rok zwiększając ten areał. W 2021 i 2022 roku działaniami objęto ok 40 ha gruntów porastanych przez barszcz. Warunkiem koniecznym do objęcia nieruchomości zabiegami było zgłoszenie oraz wyrażenie zgody przez jej właściciela na wejście na prywatną działkę oraz przeprowadzenie działań mających na celu unieszkodliwienie rośliny. W pierwszej kolejności brane pod uwagę były grunty, na których porastały duże skupiska barszczu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

4.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

W zakresie zagrożeń poważnymi awariami w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu żywieckiego” wyznaczono dwa cele strategiczne, takie jak:

- Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych.
- Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska.

Aby osiągnąć te cele założono realizację 9 zadań, z czego:

- 2 własne,
- 7 monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021 w zakresie zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 18 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.	W 2020 roku Powiat Żywiecki udzielił pomocy finansowej 10 gminom z przeznaczeniem na zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, tj. gminom: • Łodygowice, • Ślemień, • Ujszoły, • Czernichów, • Jeleśnia, • Węgierska Górka, • Łękawica, • Świnna, • Radziechowy-Wieprz, • Koszarawa. W 2020 roku kwotę 9.300,00 zł przekazano jako dotacje dla dziewięciu gmin powiatu żywieckiego, na zakup sprzętu dla Ochotniczych Straży Pożarnych, W 2021 roku Powiat udzielił 7 gminom pomocy finansowej z przeznaczeniem na zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, tj. gminom: • Łodygowice, • Rajcza, • Lipowa, • Węgierska Górka, • Gilowice, • Jeleśnia, • Żywiec. W 2021 roku 10.200,00 zł przekazano jako dotacje dla dziewięciu gmin powiatu żywieckiego, na zakup sprzętu dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

		W 2020 r. zadanie w zakresie zapewnienia mieszkańcom Powiatu podstawowej opieki szpitalnej realizowane było przez Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu, a od 24 września 2020 r. przez Szpital Żywiec ul. Pola Lisickich 80. Procesowi budowy i uruchomienia nowego szpitala towarzyszyły przez cały 2020 rok równoległe działania zmierzające do utrzymania ciągłości wykonywania usług medycznych przez Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Rajczy. W 2020 r. Zarząd Powiatu przekazał z budżetu Powiatu na rzecz Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu kwotę 8.527.501,92 zł. z przeznaczeniem m.in. na pokrycie straty za 2018 i 2019 rok, dofinansowanie termomodernizacji budynku Przychodni Rejonowej w Żywcu, dofinansowanie zakupu ambulansu oraz sprzętu medycznego. Powiat Żywiecki w 2021 r. przekazał Szpitalowi Żywiec dotację w wysokości 150 000,00 zł na dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego – Mikroskop operacyjny. Pierwsza operacja neurochirurgiczna z użyciem mikroskopu odbyła się w listopadzie 2021 r.
2	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	Zadanie realizowane było podczas pozostałych przedsięwzięć realizowanych w ramach pozostałych dziedzin środowiskowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

Tabela 19 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2021

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021
1.	Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2019-2021 przeprowadził łącznie 92 kontrole wśród podmiotów korzystających ze środowiska, zlokalizowanych na terenie powiatu żywieckiego, w tym 6 w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
2.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	W okresie raportowanym 2020-2021 W 2020 roku kwotę 8.284.558,92 zł przeznaczono na bieżącą działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, w tym: wynagrodzenia i pochodne – 7.316.107,27 zł, wydatki rzeczowe – 651.343,52 zł, świadczenia – 317.108,13 zł. Powyższe wydatki finansowane były z dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w wysokości 8.274.558,92 zł oraz ze środków własnych w kwocie 10.000,00 zł. W 2021 roku kwotę 8.433.185,76 zł przeznaczono na bieżącą działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu, w tym wynagrodzenia i pochodne – 7.491.119,02 zł, wydatki rzeczowe – 641.532,41 zł, świadczenia – 300.534,33 zł. W ramach wydatków majątkowych środki własne w kwocie 75.000,00 zł przeznaczono na dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu ratowniczo-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2020-2021

		rozpoznawczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu.
3.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Nie było potrzeby realizacji zadania.
4.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska	Brak informacji o podjętych działaniach w okresie raportowania.
5.	Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	W okresie raportowanym zadanie nie było realizowane.
6.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Zadanie realizowane było podczas pozostałych przedsięwzięć realizowanych w ramach pozostałych dziedzin środowiskowych.
7.	Rozpowszechnianie wśród przedsiębiorców zrównoważonych wzorców produkcji, w tym systemów zarządzania środowiskowego	Brak informacji o podjętych działaniach w okresie raportowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2022

5 Koszty poniesione na realizację zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2020-2021

W latach 2020 - 2021 realizowanych było wiele zadań własnych przez Powiat Żywiecki, zadania te w kwestii inwestycyjnej to przede wszystkim nakłady na infrastrukturę drogową oraz termomodernizację

Większość z nich finansowana była ze środków własnych, niemniej jednak niektóre środki na przykład na zadania termomodernizacyjne pochodziły ze źródeł zewnętrznych.

Istotnymi zdaniami realizowanymi przez gminy jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz remonty i przebudowy dróg na terenach miasta i poszczególnych gmin. Zadania te są realizowane na terenie powiatu, niejednokrotnie z zaangażowaniem finansowym powiatu (wspólne inwestycje drogowe), ale są zadaniami własnymi gmin.

W poniższej tabeli zestawiono nakłady finansowe poniesione na wszystkie zadania własne Powiatu Żywieckiego z uwzględnieniem kierunku interwencji, w okresie sprawozdawczym 2020 - 2021.

Tabela 20 Wysokość środków finansowych przeznaczonych na zadania własne Powiatu Żywieckiego

Obszar działania	Wydatkowane środki finansowe w danym roku [w mln zł]	
	2020	2021
Ochrona klimatu i jakości powietrza , w tym między innymi: działania związane z modernizacją dróg, czyszczeniem dróg oraz termomodernizacją	26 300 027 +koszty administracyjne	25 252 805 +koszty administracyjne
Zagrożenia hałasem w tym między innymi: tworzenie urządzeń spowalniających ruch	koszty działań drogowych +koszty administracyjne	koszty działań drogowych +koszty administracyjne
Gospodarowanie wodami Gospodarka wodno – ściekowa w tym akcje edukacyjne i promocyjne	317 000	125 000
Pola elektromagnetyczne Zasoby geologiczne Gleby, tereny przemysłowe i zdegradowane w tym między innymi: działania związane z monitoringiem terenów osuwiskowych	2 819 965 +koszty administracyjne	1 835 856 +koszty administracyjne
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów w tym między innymi: opinie i ekspertyzy,	koszty administracyjne	koszty administracyjne
Zasoby przyrodnicze , w tym między innymi: działania związane z utrzymaniem roślinności wysokiej, racjonalnym gospodarowaniem zasobami lasów	494 783 +koszty administracyjne	486 420 +koszty administracyjne
Zagrożenia poważnymi awariami , w tym między innymi: działania związane z utrzymaniem gotowości bojowej jednostek przeciwpożarowych	8 536 801	160 200
RAZEM	38 468 576	27 860 281

Środki przedstawione w powyższej tabeli stanowią koszty poniesione na realizację wszystkich zadań własnych wskazanych w niniejszym raporcie. Dane pochodziły ze sprawozdań z wykonania budżetu Powiatu Żywieckiego za lata 2020 – 2021.

Z tabeli można wywnioskować, że najwięcej środków zostaje wydatkowanych na zadania, które mają wpływ na jakość powietrza oraz klimat, a także pośrednio na minimalizację zagrożeń wynikających z emisją hałasu (w tym modernizacja dróg). Kolejno najwięcej środków jest przeznaczanych na zagrożenia poważnymi awariami z uwagi na fakt przekazywania dotacji dla jednostek ochotniczych straży pożarnych i pokrycie braków finansowych Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu. W zakresie ochrony gleb i geologii ponoszono koszty na usuwanie szkód osuwiskowych oraz dokumentacje geologiczne. Ponadto nie ponosi się kosztów na zadania związane z ograniczeniem wpływu pól elektromagnetycznych oraz dotyczących gospodarki odpadami, z wyjątkiem kosztów administracyjnych.

Dla porównania w poprzednim okresie raportowym na realizację programu ochrony Środowiska wydatkowano 28 995 452,19 zł.

6 Ocena stopnia realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu Żywieckiego według wskaźników

Na potrzeby niniejszego „Raportu...” wykorzystano tabelę monitoringową zamieszczoną w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego oraz w Raporcie z wykonania programu za rok 2018 i 2019. Zmiany wielkości wskaźników występujące na przestrzeni obowiązywania i realizacji Programu Ochrony środowiska wskazują na tendencję zmian, jakie następują na obszarze Powiatu Żywieckiego .

W kolumnach umieszczono wartości bazowe wskaźników z okresu przygotowywania POŚ, wartości w poprzednim okresie raportowania, a następnie porównano je ze stanem aktualnym – wielkościami wskaźników uzyskanymi w trakcie realizacji Programu w latach 2020 – 2021. Stan aktualny został określony na podstawie danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego oraz w ramach zadań monitoringowych jakości środowiska, przy czym należy zaznaczyć, że nie wszystkie dane były dostępne na dzień opracowania niniejszego raportu (głównie dane z GUS obejmujące rok 2021 oraz te, który po przyjęciu Programu przestały być analizowane).

Tabela 21 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wyjściowa	Wartość na koniec okresu 2018-2019	Wartość na koniec okresu 2020-2021	Poprawa, pogorszenie wskaźnika
Powietrze atmosferyczne						
1	Zmiana stężeń zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowiskach pomiarowych strefy śląskiej w stosunku do roku poprzedniego	%	Żywiec +2,2%	Żywiec -27,6%	+10,29	↑
2	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	9	12	11	↓
3	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	69 825	62 411	63 439	↑
4	Zużycie energii elektrycznej w roku w sektorach: - przemysł - gospodarstwa domowe - transport - rolnictwo	GWh	nie dotyczy 128,01 nie dotyczy nie dotyczy	nie dotyczy 134,07 nie dotyczy nie dotyczy	nie dotyczy 142,48 nie dotyczy nie dotyczy	↑
5	Sprzedż energii cieplnej w przeliczeniu na kubaturę budynków mieszkalnych ogrzewanych centralnie	GJ	93,29	95,94	119,35	↑
Zasoby wodne						
6	% JCWP o wykazanym co najmniej dobrym stanie wód	%	0	0	0	→
7	% punktów pomiarowych wód podziemnych, dla których wykazano dobry stan chemiczny wód	%	75	75	75	→

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2020-2021

8	Stosunek objętości ścieków wymagających oczyszczenia, ale odprowadzonych do środowiska jako nieoczyszczone do objętości odprowadzonych ścieków wymagających oczyszczenia ogółem	%	100	100	100	
9	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	81,6	83,9	88,2	
10	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów	%	75,1	75,1	81,1	
11	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca	m3/rok	46,8	47,5	36,1	
Gospodarka odpadami						
12	Masa odebranych odpadów komunalnych – ogółem	tys. Mg	35,35	39,92	42,35	
13	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	tys. Mg	22,02	24,81	25,19	
14	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne	tys. Mg	13,33	15,11	17,16	
15	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne	sztuk	1	1	1	
16	Liczba instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	sztuk	1	1	1	
Ochrona przyrody						
17	Liczba i powierzchnia obszarów chronionych	Sztuk, ha	27 obszarów +125 pomników 54.196,14 ha	27 obszarów +125 pomników 54.196,14 ha	27 obszarów +125 pomników 54.196,14 ha	
18	Powierzchnia lasów	ha	53 033	53 513	54 017	
19	Powierzchnia terenów zielonych	ha	314,88	332,00	332,00	
Zasoby surowców naturalnych						
20	Udokumentowane zasoby bilansowe ważniejszych surowców występujących na terenie powiatu [% zasobów krajowych]:	tys. m ³ , Mg,	0 -	0 -	0 -	

	- metan pokładów węgla (MPW)		0	0	0	
	- węgiel kamienny		0	0	0	
	- rudy cynku i ołowiu		0	0	0	
	- dolomity		992 [0,084%]	992 [0,084%]	992 [0,084%]	
	- surowce ilaste ceramiki budowlanej		0	0	0	
	- wapienie i margle przemysłu cementowego		33.393 [0,305%]	33.393 [0,305%]	33.393 [0,305%]	
	- kamienie łamane i bloczne		0	0	0	
	- piaski formierskie		0	0	0	
	- piaski podsadzkowe		31.460 [0,165%]	31.460 [0,165%]	31.460 [0,165%]	
	- piaski i żwiry		0	0	0	
	- torfy		0	0	0	
	- wody lecznicze zmineralizowane, wody termalne		-	-	-	
Gleby						
21	Powierzchnia gruntów rolnych	ha	29.056	25 836	25 836	➔
22	Powierzchnia upraw wieloletnich	ha	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	➔
23	Powierzchnia łąk i pastwisk	ha	11.089	9 493	9 493	➔
24	Łączna powierzchnia użytków rolnych	ha	42.322	35 329	35 329	➔
Tereny przemysłowe						
25	Grunty zrekultywowane – powierzchnia [w gestii powiatu żywieckiego]	ha	0	0,0174	0	⬇
26	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji - ilość - powierzchnia	szt. ha	3 19,5	3 19,5	3 19,5	➔
27	Grunty wymagające rekultywacji	ha	0	0	0	➔
Hałas						
28	Liczba punktów monitoringu hałasu, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych	sztuk	4	3	3	➔
29	Drogi o nawierzchniach „cichych”	km	b.d.	b.d.	b.d.	➔

Promieniowanie elektromagnetyczne						
Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa śląskiego uzyskane na podstawie badań wykonywanych w ramach PMŚ:						
30	-centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców > 50 tys. (Siemianowice Śląskie)	V/m	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	➔
	- centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców < 50 tys.	V/m	Rycerka Górna (0,12 V/m), Ślemień (0,18 V/m), Ujsoły (0,12 V/m)	Rycerka Górna (01,10V/m) Ślemień (0,27V/m) Ujsoły (0,17 V/m)	Żywiec (0,24 V/m), Jeleśnia (0,42 V/m), Łodygowice (1,42 V/m)	➔
Przeciwdziałanie poważnym awariom						
31	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii	sztuk	0	0	0	➔
32	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii oraz poważnych awarii na terenie powiatu	sztuk	0	0	0	➔

Analizując kolejne dwa lata obowiązywania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego”, należy stwierdzić, że w okresie tym na 32 przyjęte wskaźniki pogorszeniu uległo 4 z nich, 18 uległo poprawie, 20 zostało na tym samym poziomie co w roku 2019. Wskaźniki, dla których nie można było określić tendencji zmian to w głównej mierze wskaźniki dotyczące danych zbieranych i udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny a ich brak wynikał ze zmian w polityce statystycznej.

Dla ochrony powietrza i klimatu wyznaczono cel długoterminowy w postaci kontynuacji zadań z zakresu podniesienia jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii, wymianę źródeł energii lub stosowanie odnawialnych źródeł energii. W tym zakresie należy uznać, że wszystkie wskaźniki uległy poprawie, za wyjątkiem pogorszenia stanu zawartości pyłu PM10 na stanowisku w Żywcu. Na jakość powietrza wpływ ma przede wszystkim ilość podejmowanych działań w zakresie modernizacji indywidualnych źródeł ciepła, projekty termomodernizacyjne a także przebudowa infrastruktury drogowej.

Możliwość osiągnięcia celu długoterminowego wyznaczonego dla ochrony przed hałasem w postaci zmniejszenia uciążliwości akustycznej, z uwagi na pojawiające się obszary stwierdzeń przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu emitowanego do środowiska oraz pojawiające się nieprawidłowości w zakresie ochrony przed hałasem, na ten czas, wydaje się być nie do spełnienia.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym udało się osiągnąć cel długoterminowy w postaci zmniejszenia uciążliwości oddziaływania pól elektromagnetycznych. Na terenie powiatu Żywieckiego brak jest punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Wyznaczony dla gospodarowania wodami cel długoterminowy w postaci racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych poprzez ochronę jakości i ilości wód, na obecnym etapie jest trudny do zrealizowania, z uwagi na brak poprawy wyników klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych, opracowanych na podstawie badań pomiarowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podobny cel długoterminowy do realizacji można wyznaczyć dla gospodarki

wodno – ściekowej – poprawie w tym zakresie uległ tylko wskaźniki dotyczący ludności korzystające z oczyszczalni ścieków, a zmniejszyło się zużycie wody na potrzeby gospodarstw domowych.

Dla gospodarowania zasobami geologicznymi nie wyznaczono celu długoterminowego. Mając na uwadze, że wielkość wyczerpywania zasobów naturalnych na terenie nie jest wielka należy uznać, że prowadzona gospodarka zasobami geologicznymi prowadzona jest w sposób racjonalny.

W ramach ochrony gleb osiągnięcie celu długoterminowego w postaci ochrony i rekultywacji gleb i gruntów wraz z ich racjonalnym wykorzystaniem, jest trudne do oszacowania z uwagi na brak danych dla wskazania tendencji zmian odpowiednich wskaźników monitorowania realizacji Programu.

W ramach gospodarowania odpadami wyznaczono cel długoterminowy w postaci zbudowania systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku. Mając na uwadze wzrost ilości zbieranych odpadów selektywnie gromadzonych, można uznać, że cel ten do końca obowiązywania Programu zostanie osiągnięty.

W zakresie ochrony przyrody nie wyznaczono celu długoterminowego, nie mniej jednak warto jest wskazać, że w tym obszarze korzystny zmiany odnotowano w zakresie wskaźników dotyczących powierzchni obszarów chronionych oraz terenów leśnych.

Dla zagrożeń poważnymi awariami wyznaczono cel długoterminowy w postaci zapobiegania poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacji i minimalizacji skutków w razie ich wystąpienia. Na obszarze Powiatu w okresie obowiązywania Programu nie powstały żadne zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii, w latach 2020 – 2021 nie wystąpiły tego typu zdarzenia.

---

7 Podsumowanie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w całym powiecie. Realizacja zadań w latach 2020 – 2021, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia założonych celów i kierunków działań Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego, zgodnych z polityką ekologiczną Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gmin należących do powiatu - obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2020 – 2021.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie powiatu Żywieckiego oraz w kontekście wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez gminy należące do powiatu, a także podmioty gospodarcze.

Stan środowiska na terenie powiatu nie uległ pogorszeniu.

Głównymi zadaniami realizowanymi na obszarze powiatu były działania związane z modernizacją, przebudową i remontami dróg powiatowych i gminnych – zmodernizowano blisko kilkadziesiąt odcinków dróg powiatowych i gminnych. Prowadzono także działania termomodernizacyjne, których głównym założeniem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło przez budynki, w wyniku czego kilka obiektów komunalnych zostało zmodernizowanych. W ramach programów realizowanych na terenie powiatu Żywieckiego przeprowadzono działania w zakresie wymiany indywidualnych źródeł spalania paliw i instalacji odnawialnych źródeł energii. Prowadzono program Czyste Powietrze, Słoneczna Żywiecczyzna oraz Mój Prąd. Poprzez akcje informacyjne rośnie świadomość mieszkańców w zakresie skutków jakie niesie za sobą spalanie złej jakości paliwa oraz odpadów w indywidualnych kotłach.

Poprawa jakości infrastruktury drogowej wpływa także pozytywnie na klimat akustyczny, nie mniej jednak pojawiają się na terenie powiatu miejsca, gdzie przekraczane są normy w zakresie hałasu.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym prowadzony był monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku przez WIOŚ w Katowicach oraz przyjmowano na bieżąco zgłoszenia instalacji emitujące pola elektromagnetyczne. Oba te zadania realizowane są w trybie ciągłym a ich efekty mają ogromne znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu Żywieckiego.

Z każdym rokiem wprowadzane są ulepszenia, udogodnienia zarówno dla mieszkańców jak i dla gmin – praktycznie wszystkie gminy posiadają punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych Gminy starają się spełniać nałożone przepisami prawa poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów.

Istotnym zagadnieniem w ostatnich latach jest unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest. Poszczególne gminy powiatu Żywieckiego prowadzą dofinansowania na usuwanie azbestu, czego wynikiem jest utylizacja znacznych ilości wyrobów zawierających azbest i sukcesywne pozbywanie się tego rakotwórczego materiału.

Na bieżąco na obszarze gmin powiatu Żywieckiego realizowane są inwestycje polegające na budowie, rozbudowie i modernizacji systemów kanalizacyjnych zgodnie z planem przyjętym w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Dynamiczny rozwój dotyczy również przyłączy kanalizacyjnych. Gminy podejmują działania w celu zmniejszenia liczby zbiorników bezodpływowych (szamb), na rzecz podłączenia do kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie to jest nieuzasadnione technicznie i ekonomicznie budowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W zakresie zaopatrzenia w wodę także prowadzone są inwestycje polegające na rozbudowie i modernizacji istniejącej infrastruktury. Działania te przyczyniają się w dużym stopniu do poprawy jakości dostarczanej wody oraz zmniejszenia strat wody i awaryjności sieci.

Działania te w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy jakości środowiska na obszarze Powiatu Żywieckiego.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach „Programu...” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania na bieżąco są realizowane, dowodem na to są osiągnięte wskaźniki oraz wyniki badań monitoringowych.